

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Domme:

Taksationskommissionen:

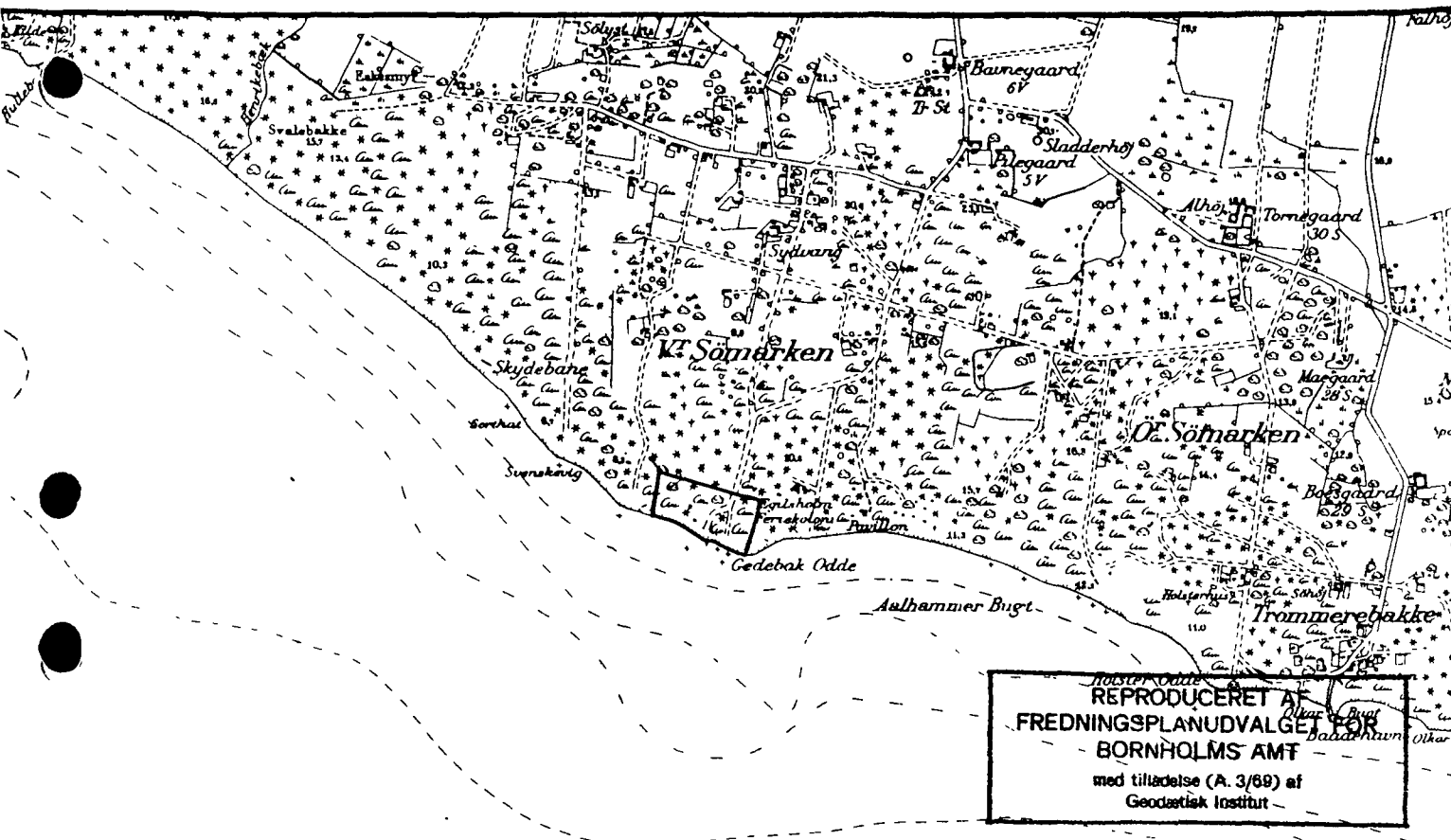
Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med den nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET>

KORTBLAD NR. 5435 / 1812 III SØ

1 : 20 000

MATR NR.: 159

SOGN · Pedersker

AREAL 4 ha

EJER   Aakirkeby kommune

FREDET :   Fredningsnævnets kendelse afsagt 23.1.1971
                  Fredningsnævnets kendelse lyst   29.1.1971

FORMÅL: Rekreativ fredning

INDHOLD: Ejendommen fredes - forbud mod ændringer i den bestående tilstand.

Fri opholds- og baderet for offentligheden.

Anlæg af p-plads og toiletbygning.

PÅTALERET: fredningsplanudvalget, fredningsnævnet og Aakirkeby kommune.

REG. NR.: 138-03-49

År 1971, den 23. januar , afsagde fredningsnævnet for Bornholms
amts fredningskreds sålydende

23/1-1971

K E N D E L S E:

Efter begæring af fredningsplanudvalget for Bornholms amt den 26. februar 1970 er der ved bekendtgørelse i Statstidende for den 7. marts 1970 og i de to lokale dagblade rejst fredningssag angående ejendommen matr.nr. 159, Pedersker sogn, med henblik på etablering af en fredningsordning.

Pedersker kommune, der pr. 1. april 1970 er inddraget i Åkirkeby kommune, og som formentlig var ejer af nævnte ejendom, men uden tinglyst adkomst, har den 10. februar 1970 tiltrådt en deklaration (bilag E) angående den af udvalget ønskede ordning.

Deklarationen er sålydende: "Undertegnede sogneråd pålægger herved for os og efterfølgende ejere, den Pedersker kommune tilhørende ejendom matr.nr. 159, Pedersker sogn, følgende servitutter:

1. Ejendommen fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse, badehuse og lignende, udstykning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift, ikke må finde sted, og således at det skal være offentligheden tilladt at opholde sig på og bade fra det fredede areal. Sandafhentning må kun finde sted til husbehov for oplandets beboere, samt til mindre industrielt formål, i samme omfang som nu (Neksø Mørtelværk, ca. 3 ugl. læs).

Spørgsmålet om sandafhentning tages af de påtaleberettigede op til overvejelse efter fem år fra denne deklarations tinglysning at regne. De påtaleberettigede vil herved kunne få et bedømmelsesgrundlag for afhentningens eventuelle skadevirkning på den fredede ejendom og tage stilling til, om yderligere indskrænkninger bør fastsættes.

Campering, teltning, anbringelse af hegn og anden afspærring, anvendelse af transportable radior og brug af ild af enhver slags forbydes. Under sædvanligt ansvar tillades rygning uden for nåleskov og lyngbevoksede arealer uden for tiden 1. april til 1. oktober, samt på den ubevoksede strandbred.

Pligt til renholdelse af arealet påhviler Pedersker kommune.

M.h.t. spørgsmålet om de, jfr. vedhæftede kort i 1:1000, på ejendommen værende fiskeredskabshytters lovlighed og forbliven, må udvalget forbeholde sig sin stillingtagen.

2. Ovennævnte bestemmelser skal ikke være til hinder for, at der anlægges en parkeringsplads som skitseret på vedhæftede kort i 1:1000, og at der på parkeringspladsarealet eller i umiddelbar tilknytning til dette tillades opført en toiletbygning, hvis placering og udformning skal godkendes af fredningsmyndighederne. Nævnte parkeringsplads må ikke udvides søværts den på ejendommen tinglyste strandbyggelinie.

Bestemmelserne under 1. skal ej heller være til hinder for, at spil til ophaling af både kan anbringes efter sognerådets og fredningsmyndighedernes godkendelse.

3. Nævnte parkeringsplads, der påregnes bekostet af fredningsplanudvalget, skal overtages og vedligeholdes af Pedersker kommune, der ligeledes ved skiltning skal markere, at parkering på ejendommen kun må finde sted på parkeringspladsen.

Med hensyn til pantehæftelser, servitutter og andre byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Påtaleret tilkommer fredningsplanudvalget for Bornholms amt, fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds og Pedersker sogneråd.

For Pedersker kommune, der ejer matr.nr. 159, Pedersker sogn, godkender undertegnede sogneråd foranstående deklARATION med bemærkning, at sognerådet er indforstået med at påtage sig de i deklARATIONen nævnte forpligtigelser, idet sognerådet forudsætter, at fredningsplanudvalget tilvejebringer et statstilskud til parkeringsanlæggets etablering", jfr. det til deklARATIONen hørende vedlagte kort, mrk. I.

På et i henhold til naturfredningslovens § 13 d. 23.marts 1970 afholdt nævnsmøde, hvortil alle interesserede, undtagen avlsbr. Emry Kristiansen, Pedersker Sømark, var behørigt indvarslede, og hvor også Emry Kristiansen mødte, behandledes sagen.

Ingen af de mødte havde noget at erindre mod anlæg af den af fredningsordningen omfattede parkeringsplads.

I fredningsnævnet var der enighed om at anerkende Hans Haagensen, Mandix Pihls og Emry Kristiansens redskabshuse som lovligt opførte (før 1/7 1937) i forhold til strandbyggelinien.

Der blev ligeledes enighed om, at nævnet, efter at have forelagt sagen for kulturministeriet ville være sindet ved dispensation at godkende Hans Konrad Kristiansens, Edvard Haagensen, Vagn Jensens og Gunnar Poulsens skure, det sidstnævnte dog kun i 5 år fra den 1.april 1970.

Der blev ligeledes enighed om, at ændring eller udskiftning af de

bestående hytter skulle kunne foretages under forudsætning af, at ydre former og farvevalg svarer til den på deklarationskortet med
 ./. marke "A" og på en fremlagt detailtegning (bilag N), der vedlægges som deklarationskort mrk. 11, viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra sognerådet og fredningsplanudvalget.

Under forudsætning af sognerådets tilladelse skal fornævnte G. Poulsen samtidig med hyttens fjernelse kunne opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af sognerådet og fredningsplanudvalget anvist plads.

Sagen blev ved mødet den 23.marts 1970 udsat til forelæggelse for kulturministeriet, idet samtlige mødte erklærede sig enige i den ordning, som nævnet ville gå ind for.

Ved skrivelse af 11.august 1970 har ministeriet for kulturelle anliggender efter brevveksling med naturfredningsrådet meddelt fredningsnævnet, at ministeriet kan tiltræde den af nævnet foreslåede ordning med hensyn til de på ejendommene beliggende syv fiskereshuse.

Fredningsnævnets forslag om, med hjemmel i naturfredningslovens § 19 at tillægge den nye Åkirkeby kommune ejendomsretten til matr. nr. 159, tilslutter kulturministeriet sig, idet ministeriet dog forudsætter, at fredningsplanudvalget for Bornholms amt er indforstået med denne overdragelse, og at skurene, som beliggende på lejet grund, i givet fald vil kunne fjernes af kommunen efter aftale med fredningsplanudvalget, såfremt planlægningsmæssige grunde skulle kræve dette.

Kulturministeriet har tidligere godkendt den øvrige del af fredningsordningen, hvilket er sket i forbindelse med ministeriets meddelelse om godkendelse af og bevilling til udgifterne til etablering af den ifølge ordningen projekterede parkeringsplads.

Det er oplyst af fredningsplanudvalget, at der på grund af forskellige omstændigheder (anlægsstop og fredningssagens gennemførelse m.m.) må søges om genbevilling til anlæg af parkeringsplads, hvilket kan ske efter fredningssagens afslutning.

Idet ejendommen i sig selv findes fredningsværdig, og idet det er af afgørende betydning, at den sikres som rekreativt kystområde for offentligheden, blandt andet under hensyn til eksisterende fredningsordninger for tilgrænsende og nærliggende ejendomme, finder nævnet, at ejendommen skal pålægges bestemmelser i overensstemmelse med den af fredningsplanudvalget ønskede fredningsordning, der fremgår af den af Pedersker kommune tiltrådte og foran citerede deklaration,

med følgende ændringer:

1) Deklarationens afsnit 1, stk. 5 udgår.

(Afsnit 1, stk. 5 er sålydende: M.h.t. spørgsmålet om de, jvf. vedhæftede kort i 1:1000, på ejendommen værende fiskeredskabshytters lovlighed og forbliven, må udvalget forbeholde sig sin stillingtagen).

2) Pedersker kommunens rettigheder og pligter i h.t. deklARATIONEN overføres til Åkirkeby kommune.

3) Med hensyn til pantehæftelser henvises ikke til tingbogen.

Ud over nævnte ordning bestemmes det:

at ovennævnte bestemmelser ikke skal være til hinder for, at ændringer eller udskiftning af de bestående hytter kan foretages under forudsætning af, at ydre udformning og farvevalg svarer til den på kortet mrk. I med mrk. "A" og på kortet mrk. II viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra Åkirkeby kommunalbestyrelse og fredningsplanudvalget.

at den på kortet mrk. I med mrk. "B" viste hytte, der ejes af Gunnar Poulsen, skal fjernes inden 5 år fra 1. april 1970.

at det under forudsætning af Åkirkeby kommunalbestyrelses tilladelse skal være tilladt fornævnte Gunnar Poulsen samtidig med hyttens fjernelse af opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af kommunalbestyrelsen og fredningsplanudvalget anvist plads.

at ^{øvrige} nævnte fiskeredskabsskure eksisterende eller senere udskiftede med nye, efter forløbet af 25 år fra d. 6. januar 1971, i givet fald skal kunne fjernes af Åkirkeby kommune efter aftale med fredningsplanudvalget, såfremt planlægningsmæssige grunde skulle kræve dette.

at Åkirkeby kommune betaler alle afgifter og skatter og ikke forlanger leje af brugerne af fiskeredskabsskurene.

og at den heromhandlede tidsbestemte brugsret kan overdrages til beboere i Åkirkeby kommune.

Påtaleret tilkommer fredningsplanudvalget for Bornholms amt, fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds og Åkirkeby kommune.

Med hjemmel i naturfredningslovens §19 tillægges Åkirkeby kommune ejendomsretten til matr. nr. 159 af Pedersker sogn.

Foranstående kendelse tinglyses som adkomst til matr. nr. 159 Pedersker sogn, for Åkirkeby kommune og som servitutstiftende med hensyn til ovennævnte fredningsbestemmelser på ejendommen, der er ubehæftet med pantegæld.

Fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds, den 23. juni 1971.

F. Hansen

Servitut lyst 6/11-1940 om byggelinie ved kyststrækningen respekteres.

den 23. januar 1971.

7/10/1911

varierer til efendomsverdi ..... 17/60 kr.

... 1766 kr.

Spørgende er i ke en lærbri gød inden o; er ikke i

der findes noteret som del af en samlet fast ejendom.

Ubyr: 25 ore.

Aakirkens kommunekontor, 28.1.1978

Allegans Archer.

... some building all the way in
- large slender light-colored
blossoms for the whole

12-11-50

Sh

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Fredningsnævnet
for
Bornholms amts fredningskreds
Dommerkontoret i Rønne
Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. 53 95 01 45

Sag nr. 22/1990

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

Den

3 MAJ 1990

- 4 MAJ 1990

Statens Teletjeneste
Telegade 2
2630 Tåstrup.

GENPART til Skov- og Naturstyrelsen

til underretning under henvisning

til ~~et notat af~~
journal nr.

+ bilag.

Statens Teletjeneste har ansøgt om tilladelse til at opstille 2 rød/hvide kabelbåker på ejendommen matr. nr. 159 Pedersker, hvor et søkabel mellem Bornholm og Polen føres i land.

Den pågældende kyststrækning er fredet ved fredningsnævnets kendelse afsagt 23. januar 1971, hvori bl.a. er bestemt, at ændringer i den bestående tilstand ikke må finde sted.

Endvidere er arealet omfattet af naturfredningslovens strandbeskyttelsesbestemmelse.

I den anledning meddeler fredningsnævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 og § 46 stk. 1 tilladelse til opførelse af 2 kabelbåker.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34 og § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening og Aakirkeby kommune.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 12116-0001

Akt. nr.

-Bt: 2

31

S/6-94

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening og Aakirkeby kommune samt til Kystinspektoratet.

Lorentzen

Fredningsnævnet
for

Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne
Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. 53 95 01 45

Sag nr. 61/1992

Den 26 AUG. 1992

27.08.1992

Gunnar Poulsen
Sdr. Landevej 202
3720 Aakirkeby.GENPART til, Naturfredningsrådet
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.

+ bilag

Overfor fredningsnævnet har De ansøgt om tilladelse til at udskifte en ca. 12 m² stor fiskerhytte beliggende på matr. nr. 159 Pedersker ved den offentlige parkeringsplads ved Gedebak Odde.

Det fremgår af sagen, at der omkring den offentlige parkeringsplads ved Gedebak Odde findes 7 private fiskerhytter, der anvendes til opbevaring af fiskeredskaber m.v. Hytterne er opført af træ, der er rødmalet og har tag af tagpap eller eternit. Det er under en besigtigelse konstateret, at nærværende hytte, der ligger umiddelbart nord for parkeringspladsen, er i så ringe stand, at den er tjenlig til udskiftning.

Ejendommen er omfattet af naturfredningslovens bestemmelse om skovbyggelinie og strandbeskyttelseslinie. Endvidere er ejendommen omfattet af en fredningsdeklaration lyst den 23. januar 1971, hvori bl.a. bestemmes, at Deres fiskerhytte skal fjernes inden 5 år fra 1. april 1970, men at det skal være tilladt at opføre en ny hytte på vilkår af overholdelse af nærmere angivne krav til størrelse, udseende og farvevalg (3 x 4 m og rødmalet brædebekædning med gråt eternittag) og under forudsætning af, at Aakirkeby kommune og Bornholms Amt kan godkende det ansøgte, herunder placeringen.

Aakirkeby kommune og Bornholms Amt har anbefalet, at der gives tilladelse.

I den anledning meddeler fredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 46 stk. 1, § 47 stk. 1 og § 34 stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med de indsendte tegninger og beskrivelsen.

Dommerkontoret

Gunnar Poulsen

1211/6-0001

58

PJS
17.8

14 SEP. 1993

Gunnar Poulsen

Sdr. Landevej 202

3720 Aakirkeby.

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.

+ bilag.

Ved skrivelse af 26. august 1992 (sag nr. 61/1992) meddelte fredningsnævnet Dem tilladelse efter den dagældende naturfredningslovs skovbyggelinie- og strandbeskyttelsesliniebestemmelser og efter en fredningsdeklaration lyst den 23. januar 1971 til at udskifte en eksisterende ca. 12 m² stor udtjent fiskerhytte på matr. nr. 159 Pedersker ved den offentlige parkeringsplads med en ny indtil 12 m² stor fiskerhytte.

De har nu efter at have fjernet den hidtidige hytte ansøgt nævnet om tilladelse til at opføre en 3x4,66 m svarende til 14 m² stor fiskerhytte på den hidtidige hyttes plads. De har begrundet den ændrede størrelse med, at De eller Deres familie ville anvende hytten til opbevaring af bl.a. surfudstyr.

Den nu fjernede fiskerhytte var en ud af ialt 7 private fiskerhytter (fiskeredskabsskure) beliggende omkring den offentlige parkeringsplads ved Gedebak Odde. I ovennævnte fredningsdeklaration var det bl.a. bestemt, at Deres hytte skulle fjernes inden 5 år fra den 1. april 1970, men at det skulle være tilladt at opføre en hytte på vilkår af overholdelse af nærmere angivne krav til størrelse, udseende og farvevalg (3x4 m og rødmalet brædebeklædning samt gråt eternittag) og under forudsætning af, at Aakirkeby kommune og Bornholms Amt kunne godkende det ansøgte, herunder placeringen.

Aakirkeby kommune har anbefalet, at der gives tilladelse til en hytte af den ansøgte størrelse, medens Bornholms Amt ikke har kunnet anbefale, at hyttens størrelse forøges i forhold til fredningsnævnets tilladelse.

I den anledning skal fredningsnævnet meddele, at nævnet ikke finder

12/11/93 CCC/

75

G.H.

K.S.
18/93

anledning til at meddele dispensation fra fredningsdeklarationen til opførelse af en større fiskerhytte end forudsat i deklarationen. En ny hytte skal derfor opføres i overensstemmelse med fredningsnævnets afgørelse af 26. august 1992.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter lov om naturbeskyttelse § 66 stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse § 78 stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4 A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage rettidig indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening og Aakirkeby kommune.

F. Schønnemann

SCANNET

Skov- og Naturstyrelsen

Haraldsgade 53

2100 København Ø

Modtaget i

Skov- og Naturstyrelsen

23 APR. 2003

Hovedmodtager

Allan Rasmussen

Urtehaven 24

3730 Nexø

for Bornholms Regionskom-
mune

Damgade 4a

3700 Rønne

Tlf. 5695 0145

Fax. 5695 0245

MPS10814/Sagsbeh. HER

J.nr. 06.11.01.01.2003-5.5

22. april 2003

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr.nr. 159 Pedersker, beliggende Gedebakkevej 8, at hæve et eksisterende kajakskjul. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at arealet er omfattet af en den 29. januar 1971 tinglyst fredningskendelse, hvori blandt andet er bestemt:

"...ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse må ikke finde sted...

...ændring eller udskiftning af de bestående hytter skulle kunne foretages under forudsætning af, at ydre former og farvevalg svarer til den på deklarationskortet...viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra sognerådet og fredningsplanudvalget...

...nævnte fiskeredskabsskure eksisterende eller senere udskiftede med nye, [skal] efter forløbet af 25 år fra d. 6. januar 1971, i givet fald kunne fjernes af Åkirkeby kommune efter aftale med fredningsplanudvalget, såfremt planlægningsmæssige grunde skulle kræve dette."

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet på vilkår, at kajakskjulet beklædes med tagpap.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001 -

1211/18-0001

Akt. nr. 4

Bil.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Miljø og Natur og Danmarks Naturfredningsforening.

F. Schønnemann

Modtaget

10 FEB. 2003

Retten i Rønne

Fredningsnævnet
Damgade 4 A
3700 Rønne

7. februar 2003

Kajakskjul, Gedebakkevej 8

Allan Rasmussen, Urtehaven 24, Nexø, søger om tilladelse til at hæve et kajakskjul beliggende ved offentlig P-plads ved Gedebakke Odde i Vestre Sømark, matr.nr. 159, Pedersker.

Det ansøgte forudsætter tilladelse fra Fredningsnævnet, idet ejendommen er omfattet af fredningskendelse tinglyst 29.1.1971, og tilladelse fra Regionsrådet, idet ejendommen er omfattet af strandbyggelinie.

Ejendommen er 34.319 m² stor og tilhører Bornholms Regionskommune (tidligere Aakirkeby kommune). På ejendommen findes P-plads, en toiletbygning, nogle fiskeredskabshytter og kajakskjulet.

Kajakskjulet har ligget på stedet siden ca. 1955 ifølge tidligere oplysninger, næsten helt gemt bag en fiskeredskabshytte og bevoksede klitter. Det er efterhånden dækket af sandfygning fra stranden. Skjulet agtes gravet fri for sand og hævet til niveau med P-plads ved at fylde sand under, da skjulet oversvømmes ved nedbør.

Ovennævnte kendelse bestemmer bl.a., at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse m.v. ikke må finde sted. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at ændringer eller udskiftning af bestående hytter kan foretages på visse vilkår om ydre udformning og farvevalg m.v. Efter forløbet af 25 år fra 6.1.1971 kan Bornholms Regionskommune (tidligere Aakirkeby kommune) fjerne hytterne, såfremt planlægningsmæssige grunde skulle kræve det.

J nr 01 05 02501H

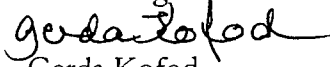
Strandbeskyttelseslinien betyder som hovedregel et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden.

Regionsrådet kan anbefale Fredningsnævnet at meddele tilladelse til at hæve kajakskjulet som ansøgt.

Regionsrådet er sindet at meddele dispensation efter Naturbeskyttelseslovens bestemmelse om strandbyggelinie, hvis Fredningsnævnet meddeler tilladelse.

Sagens bilag samt et oversigtskort vedlægges.

Med venlig hilsen

Gerda Kofod

Teknisk assistent

Dir. tlf.: 5692 2239

mail: tfglk@bora.dk

Bornholms Regionskommune
Miljø og Natur
27

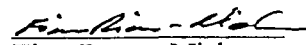
Kajakskjul, Gedebakke Odde.

Hermed følger ansøgning fra Allan Rasmussen, Urtehaven 24, 3730 Nexø om tilladelse til at hæve sit kajakskjul beliggende op til den offentlige p-plads på Gedebakke Odde.

Skuret har ligget på stedet i mange år men er efterhånden blevet dækket af sandfygningen fra stranden.

Hævningen vil formentlig betinge tilladelse efter planloven og naturfredningsloven herunder strandbeskyttelseslinien.

Med venlig hilsen

Finn Rønne-Nielsen
Konstruktør

IK. NR.
NOTAGET

11 JAN. 2003 01.05.02 601

Teknisk Forvaltning
Aakirkeby

Nexø d. 4/11-02

Dato: 5/11-02	Jnr: 04.11.01/601
Brevnr:	Sted:
Sagsid:	Sagso: 217
Kopi til:	Sere
	Udv:

Ansøgning om hævning af kajakskjul.

Jeg vil gerne søge om lov til at hæve mit kajakskjul, op i niveau med parkerings-Pladsen, fordi skjulet oversvømmes ved nedbør. Se billeder.
Kajakskjulet ligger ved hytterne, på Gedebakkevejen i Vestre Sømark.

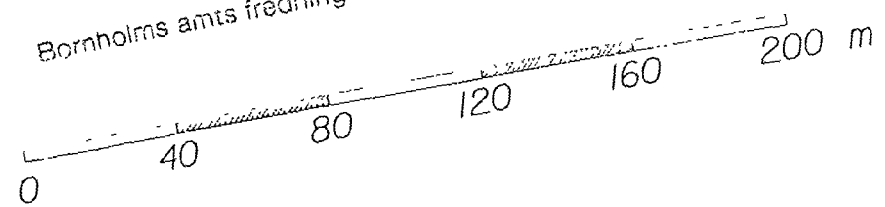
Venlig hilsen
Allan Rasmussen
Urtehaven 24
3730 Nexø
Tlf. 56977264

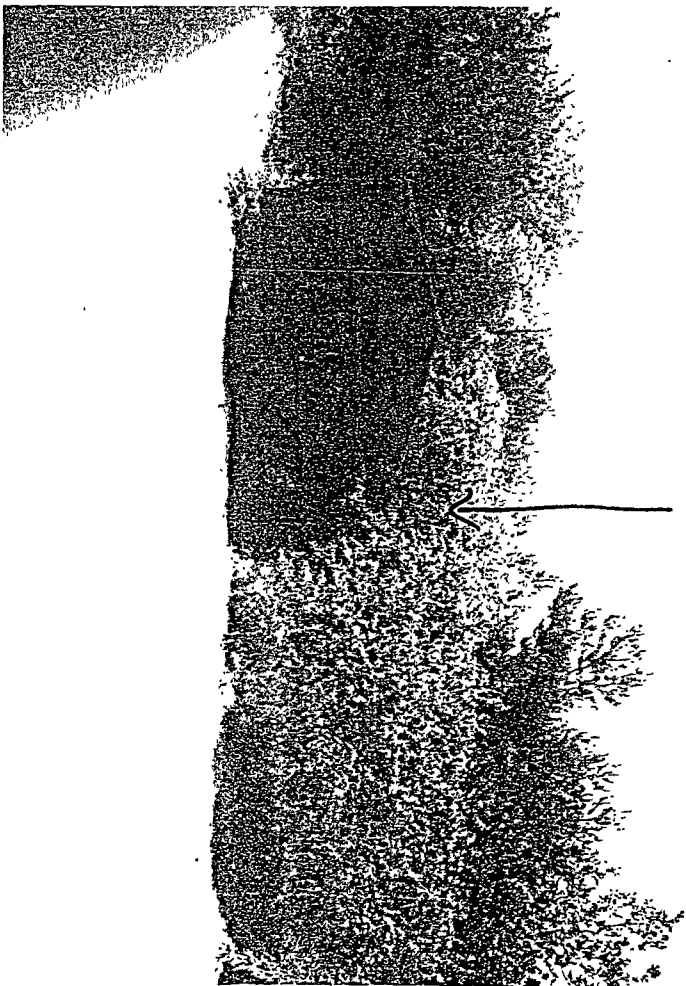
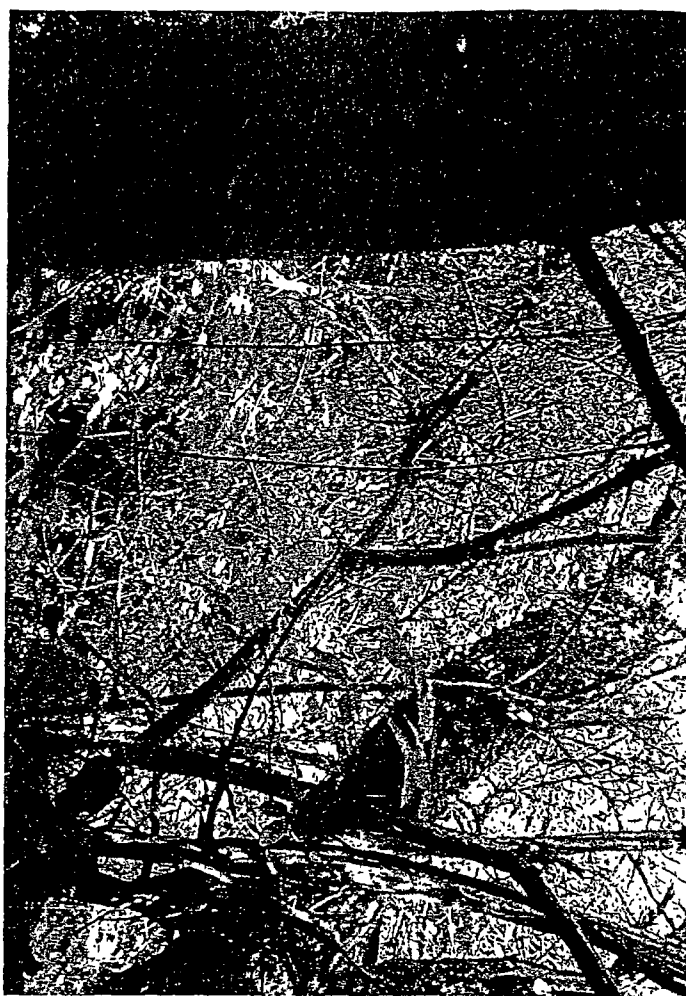
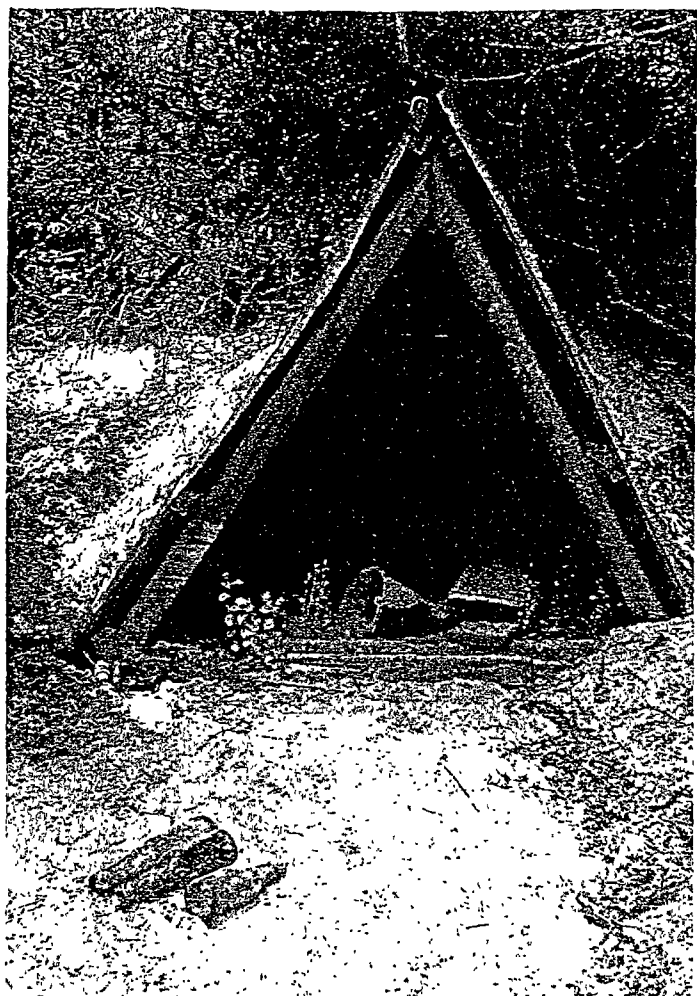

Fredningsnævnet
for 5/03
Bornholms amts fredningskreds

Fredningsnævnet
for 5103
Bornholms amts fredningskreds

Fredningsnævnet
for 5/03
Bornholms amts fredningskreds

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Jan Håkonsson
Kofoedsvej 9 B
3730 Nexø

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-16a-2021
Den 25. november 2021

Overfor fredningsnævnet er der med brev af 15. juni 2021 fra Bornholms Regionskommune ansøgt om dispensation til bibeholdelse af en udskiftet hytte (hytte nr. 1) ved parkeringspladsen for enden af Gedebakkevej i Pedersker. Hytten er beliggende på Bornholms Regionskommunes areal af matr.nr. 159, Pedersker. Hytten er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Sagens oplysninger

Ejendommen er omfattet af en fredningsdeklaration af 23. januar 1971 om fredning af matr.nr. 159, Pedersker.

De fredningsmæssige værdier, som fredningen tilsigter at sikre, er ikke nærmere beskrevet i deklarationen, men må på baggrund af fredningsbestemmelserne og det foreliggende om baggrunden for fredningen antages navnlig at omfatte områdets strand- og klitarealer, samt regulering af offentlighedens brug og oplevelse af det fredede område. Fredningen regulerer samtidig enkelte fiskeres fortsatte mulighed for at have redskabsskure i det fredede område, uanset et generelt forbud mod bebyggelse.

Fredningsbestemmelserne fastsætter blandt andet:

”...

Ejendommen fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse, badehuse og lignende, udstykning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift, ikke må finde sted, og således at det skal være offentligheden tilladt at opholde sig på og bade fra det fredede areal. Sandafhentning må kun finde sted til husbehov for oplandets beboere, samt til mindre industrielt formål, i samme omfang som nu (Neksø Mørtelværk, ca. 3 ugl. læs).

[...]

I fredningsnævnet var der enighed om at anerkende Hans Hågensens, Mandix Pihls og Emry Kristiansens redskabshuse som lovligt opførte (før 1/7 1937) i forhold til strandbyggelinien.

Der blev ligeledes enighed om, at nævnet, efter at have forelagt sagen for kulturministeriet, ville være sindet ved dispensation at godkende Hans Konrad Kristiansens, Edvard Hågensens, Vagn Jensens og Gunnar Poulsens skure, det sidstnævnte dog kun i 5 år fra den 1. april 1970.

Der blev ligeledes enighed om, at ændring eller udskiftning af de bestående hytter skulle kunne foretages under forudsætning af, at ydre former og farvevalg svarer til den på deklarationskortet med mærke "A" og på en fremlagt detailtegning (bilag N), der vedlægges som deklarationskort mrk. II, viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra sognerådet og fredningsplanudvalget.

Under forudsætning af sognerådets tilladelse skal fornævnte G. Poulsen samtidig med hyttens fjernelse kunne opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af sognerådet og fredningsplanudvalget anvist plads.

[...]

Ud over nævnte ordning bestemmes det:

at ovennævnte bestemmelser ikke skal være til hinder for, at ændringer eller udskiftning af de bestående hytter kan foretages under forudsætning af, at ydre udformning og farvevalg svarer til den på kortet mrk. I med mrk. "A" og på kortet mrk. II viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra Åkirkeby kommunalbestyrelse og fredningsplanudvalget.

at den på kortet mrk. I med mrk. "B" viste hytte, der ejes af Gunnar Poulsen, skal fjernes inden 5 år fra 1. april 1970.

at det under forudsætning af Åkirkeby kommunalbestyrelses tilladelse skal være tilladt fornævnte Gunnar Poulsen samtidig med hyttens fjernelse at opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af kommunalbestyrelsen og fredningsplanudvalget anvist plads.

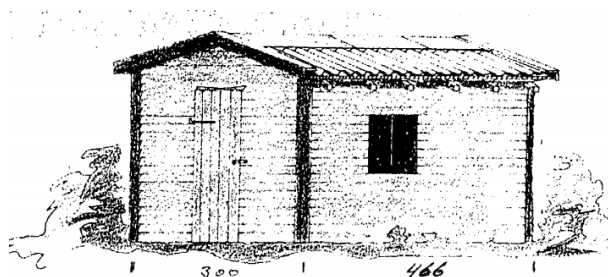
at øvrige nævnte fiskeredskabsskure eksisterende eller senere udskiftede med nye, efter forløbet af 25 år. fra d. 6. januar 1971 i givet fald skal kunne fjernes af Åkirkeby kommune efter aftale med fredningsplanudvalget, såfremt planlægningsmæssige grunde skulle kræve dette.

at Åkirkeby kommune betaler alle afgifter og skatter og ikke forlanger leje af brugerne af fiskeredskabsskurene.

og at den heromhandlede tidsbestemte brugsret kan overdrages til beboere i Åkirkeby kommune.

..."

Følgende illustration fremgår af fredningsdeklarationen:

Breddebekledning: Rød - som eks.
Eternittag: Grå.

Deklarationskort II
Detailtegning i ca. 1:50
vedr. hytte mrk. A

Vedr. afgivet i oktober 1968 af Fredningsplanudvalget for
Bornholms amt i anledning af projekteret p-plads på
matrik. 159, Pederster sogn.

Fredningsnævnet har den 5. november 2021 afslået at meddele dispensation til bibeholdelse af hytten. Det fremgår af nævnets afgørelse:

”...

Fiskeredskabshytten, som er udskiftet med den nu opførte hytte, var en ud af i alt 7 private fiskeredskabshytter, der på tidspunktet for fredningens etablering var beliggende omkring den offentlige parkeringsplads ved Gedebak Odde for enden af Gedebakkevej. Det blev ved fredningen bestemt, at ingen bebyggelse, herunder skure m.m. måtte finde sted. Dog opretholdt man muligheden for bibeholdelse og udskiftning af enkelte fiskeredskabshytter, men på nærmere vilkår for så vidt angår hytternes størrelse og udformning.

Den omhandlede hytte, der er opført uden tilladelse fra Bornholms Regionskommune, der ejer det fredede område, er opført

*med en placering, der afviger fra den bortfjernede hytte,
med en placering, der har indebåret afgravning af materiale fra en klit,
med målene 3,90 m x 4,90 m i stedet for de ved fredningen højest tilladte 3 m x 4,66 m, hvormed hyttens areal er forøget med ca. 5 m²,
med 50 cm større højde end den bortfjernede hytte,
med tagpap i stedet for eternitplader, og
med plastvinduer, solcellepanel på taget og tagrender.*

Fredningsnævnet finder ikke grundlag for at meddele dispensation fra fredningens bestemmelser om fiskeredskabshytternes størrelse. Det forhold, at brugen af områdets tilbageværende hytter har ændret sig fra at være et skur til fiskeredskaber til udelukkende at tjene rekreative formål, herunder overnatning, kan ikke tillægges betydning overfor frednings-bestemmelsernes indhold og praksis for administrationen af fredningsbestemmelserne. Fredningsnævnet lægger endvidere vægt på, at bibeholdelsen på fredningstidspunktet af et antal fiskeredskabshytter var en undtagelse fra fredningens forbud mod bebyggelse i det fredede område.

Samtidig finder fredningsnævnet ikke grundlag for at meddele dispensation til bibeholdelse af den nu opførte hytte på dens ændrede placering i forhold til den nedrevne hytte, navnlig da den ændrede placering har indebåret afgravning af materiale fra en klit i det fredede område.

Endvidere finder fredningsnævnet ikke grundlag for at meddele dispensation til bibeholdelse af vinduer i plast og et solcellepanel på taget. Fredningsnævnet lægger herved vægt på fredningens bestemmelser om materialevalg og den præcedensvirkning, som anvendelse af plast-vinduer vil kunne have på administrationen af andre naturfredede områder med tilsvarende bestemmelser om materialevalg. For så vidt angår solcellepanelet lægger fredningsnævnet tilsvarende vægt på panelets størrelse og afvigende udseende i forhold til tagbeklædningen.

Det er fredningsnævnets samlede vurdering, at en dispensation til ovennævnte ville udgøre en videregående afvigelse fra fredningsbestemmelserne, hvilket kun kan ske ved en ændring eller ophævelse af fredningsbestemmelserne. Fredningsnævnet meddeler derfor afslag på bibeholdelse af den opførte hytte for så vidt angår hyttens placering, størrelse og højde, samt anvendelsen af plastvinduer og solcellepanel, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 5.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til, at en hytte, der i øvrigt er opført i overensstemmelse med fredningens bestemmelser, kan udføres med tagrender og tagbeklædning af tagpap, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse er enstemmig.
..."

Efterfølgende har fredningsnævnet modtaget meddelelse om, at De den 8. november 2021 har påklaget nævnets afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Det fremgår af Deres klage blandt andet, at De foreslår den opførte hytte ændret som følger:

At hyttens areal reduceres til 3m x 4,66,
at højden reduceres med 0,30 m til max. 3 m,
at klitten reetableres,
at terrassen mod syd fjernes,
at døren mod syd bliver fjernet,
at solceller og tagrender fjernes,
at plastvinduer erstattes af trævinduer,
at flagvindue erstattes med et almindeligt vindue,
at hyttens placering bibeholdes.

Fredningsnævnet har forelagt Deres forslag for Bornholms Regionskommune og Danmarks Naturfredningsforening, der ikke har fremsat bemærkninger imod, at hytten bevares, mod at den ændres i overensstemmelse med Deres forslag.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet ændrer hermed nævnets afgørelse af 5. november 2021 således, at nævnet i medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven, meddeler lovliggørende dispensation til bibeholdelse af hytten på vilkår:

At hyttens areal reduceres til 3m x 4,66m,
at hyttes højden reduceres med 0,30 m til max. 3 m,
at klitten reetableres,
at terrassen mod syd fjernes,
at døren mod syd bliver fjernet,
at solceller og tagrender fjernes,
at plastvinduer erstattes af trævinduer,
at flagvindue erstattes med et almindeligt vindue,
at hyttens placering bibeholdes.

Nævnet lægger ved denne afgørelse til grund, at ansøgerens forslag, der danner grundlag for ovennævnte vilkår for lovliggørende dispensation, imødekommer kritikpunkterne i fredningsnævnets afgørelse af 5. november 2021.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Bornholms Regionskommune, der er tilsynsmyndighed for overholdelse af fredningsbestemmelser og dispensationer fra fredningsbestemmelser, fastsætter frist for lovliggørelsen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

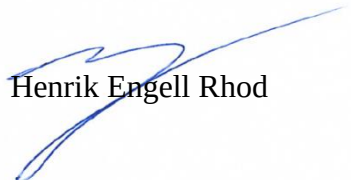
Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

Kennet Larsen og Olaf Larsen

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-04-2022
Den 8. juni 2022

Er behandlet i Miljø- og Fødevareklagenævnet med
sagsnr: 22/07955. [Klik her for at se afgørelsen.](#)

Overfor fredningsnævnet er der den 30. januar 2022 ansøgt om lovliggørende dispensation til at bibeholde en fiskerhytte, der er opført på matr.nr. 159, Pedersker, beliggende ved Gedebakkevej 8, Pedersker, 3720 Aakirkeby, der ejes af Bornholms Regionskommune. Hytten måler ca. 3,10 m x 4,8 m og er ca. 3,5 m høj. Vinduer måler ca. 80 x 90 cm eksklusiv karm.

Hyttens placering er markeret på dette kortudsnit:

Sagens oplysninger

Ejendommen er omfattet af en fredningskendelse af 23. januar 1971 om fredning af matr.nr. 159, Pedersker.

Fredningsbestemmelserne fastsætter blandt andet:

”...

Ejendommen fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse, badehuse og lignende, udstykning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift, ikke må finde sted, og således at det skal være offentligheden tilladt at opholde sig på og bade fra det fredede areal. Sandafhentning må kun finde sted til husbehov for oplandets beboere, samt til mindre industrielt formål, i samme omfang som nu (Neksø Mørtelværk, ca. 3 ugl. læs).

[...]

I fredningsnævnet var der enighed om at anerkende Hans Hågensens, Mandix Pihls og Emry Kristiansens redskabshuse som lovligt opførte (før 1/7 1937) i forhold til strandbyggelinien. Der blev ligeledes enighed om, at nævnet, efter at have forelagt sagen for kulturministeriet, ville være sindet ved dispensation at godkende Hans Konrad Kristiansens, Edvard Hågensens, Vagn Jensens og Gunnar Poulsens skure, det sidstnævnte dog kun i 5 år fra den 1. april 1970. Der blev ligeledes enighed om, at ændring eller udskiftning af de bestående hytter skulle kunne foretages under forudsætning af, at ydre former og farvevalg svarer til den på deklarationskortet med mærke "A" og på en fremlagt detailtegning (bilag N), der vedlægges som deklarationskort mrk. II, viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra sognerådet og fredningsplanudvalget. Under forudsætning af sognerådets tilladelse skal fornævnte G. Poulsen samtidig med hyttens fjernelse kunne opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af sognerådet og fredningsplanudvalget anvist plads.

[...]

Ud over nævnte ordning bestemmes det:

at ovennævnte bestemmelser ikke skal være til hinder for, at ændringer eller udskiftning af de bestående hytter kan foretages under forudsætning af, at ydre udformning og farvevalg svarer til den på kortet mrk. I med mrk. "A" og på kortet mrk. II viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra Åkirkeby kommunalbestyrelse og fredningsplanudvalget.

...”

Udsnit af fredningskort:

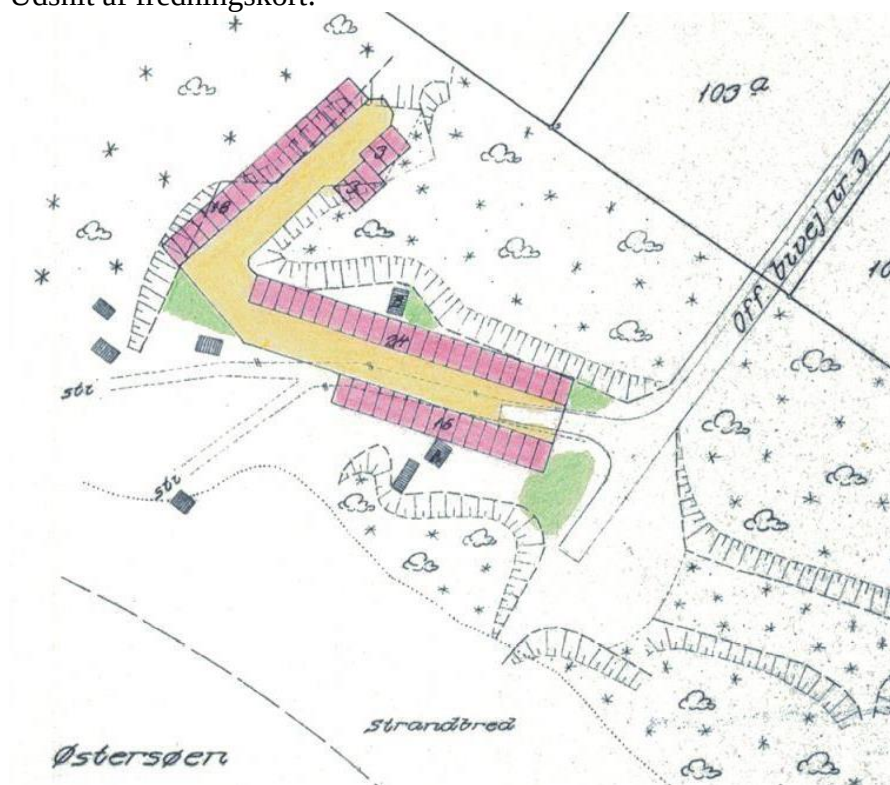
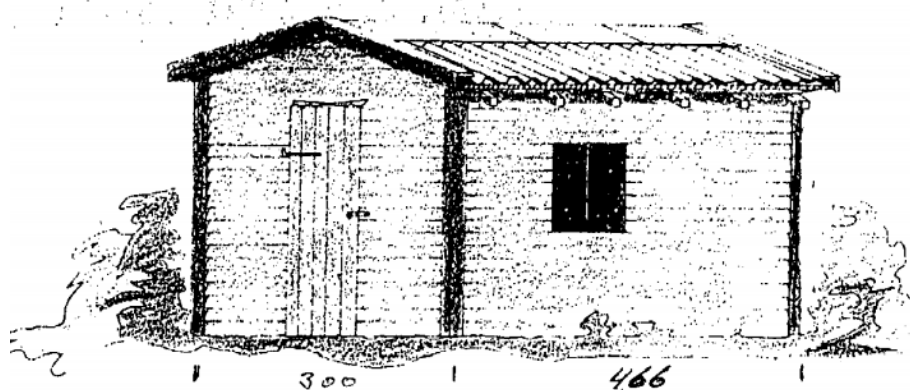

Illustration fra fredningsdeklarationen:

Breddebekledning: Rød - som eks.
Eternittag: Grå.

Deklarationskort II
Detailtegning i ca. 1:50
vedr. hytte nr. A

Vdfærdiget i oktober 1968 af Fredningsplanudvalget for
Bornholms amt i anledning af projekteret p-plads på
matrik. 159, Pederster sogn.

Hyttens placering fremgår af følgende fotos fra foråret 2021:

Det fremgår af ansøgningen fra hyttens ejere blandt andet:

” ...

Hytten er en som Konrad Kristiansen havde arvet efter sin far fra cirka år 1935 til 1940. (Konrad er Olafs fars fætter og de arbejdede sammen på kommunen i vej tjenesten i en årrække til at Konrad gik på pension). I år 1985 begynder Olaf at overtage Hytten og fiske fra den, men på givende tidspunkt, var det stadigvæk Konrads hytte. Olaf vedligeholdte hytten og fiskede i den fra år 1985 til år 2000, hvor han i år 2000 køber den af Konrad og hans kone Asta. I år 2003 er meget af sandet skyllet væk, og havet er tæt på hytten. Olaf retter henvendelse til Jan Harvest fra teknisk forvaltning, Olaf spørger om han må flytte hytten tilbage, men får afslag på sit ønske og får at vide hytten skal ligge der hvor den gør og ikke må flyttes. Skylder den i havet så er den bare

væk. Han får også besked på at den skal videreføres som den er og som tilstanden hytten er i. Olaf fisker fra hytten jævnligt frem til ca. år 2011, hvor hytten bliver udsat for massivt hærværk og tyveri. Vi prøvede at renovere hytten, men dette var ikke optimalt, da der jævnligt skete tyveri fra hytten.

I år 2015 kommer der en ung mand ved navn Bjarke, han er nede og spørge alle der har en fiskehytte i området, om han kan få adgang til hytterne og de andre siger at han kan prøve at tage kontakt til Olaf. Vi har 2-3 møder med Bjarke hvor han lover, at han ville renovere hytten. Bjarke fortalte han havde nogle EU-midler som skulle bruges til at lærer unge mennesker om havet. Dette var noget vi gerne ville støtte op om, da min bror Bent Larsen eksempelvis på dette tidspunkt, lige var gået ned med et skib, 3 sømil ude, og havde overlevet den ulykke. Derfor syntes vi, at det var vigtigt at unge lærer om havet og risikoen. Bjarke fik nogle papir på hytten, som nu er væk og Bjarke er også væk og vi har prøvet at få fat på ham, desværre uden held. Han lovede at stå for renoveringen af hytten og kontakten til kommunen samt myndighederne. Vi var så langt i planlægningen af brug af hytten, at der blev lavet en hjemmeside hvor at Bjarke og familien kunne booke hytten så skoler og andre kunne booke hytten. Desværre var vi ikke skarpe nok til at gennemskue ham og hans svindel. Senere har der været en del ulykker i familien, som har gjort at vi ikke har fået renoveret hytten. I 2021 var kystlinjen en del bredere og kommet længere væk fra hytten. Det gør, at der er en mindre risiko for, at den skylder i havet. Dette gav os en unik mulighed for at få genetableret hytten og få den brugbar igen.

Vi har efter genetableringen af hytten, modtaget et brev fra kommunen om vi skulle rette henvendelse til fredningsnævnet, da der er nogle punkter vi er uenige om. Vi vil her pointere og uddybe de punkter der står beskrevet i mailen, med håb om positiv dialog samt forståelse og håb om at nå til enighed. Så der kan blive fred omkring Olafs fiskerhytte og vi igen kan tage ud og fiske i de smukke omgivelser.

Vi har forholdt os til udseendet på den gamle hytte, samt det vi er blevet informeret om af Jan Harvest fra teknisk forvaltning i 2003. Vores hytte er mindre nu end før vi startede genetableringen. Derudover har vi placeret to vinduer i facaden, hvor de beskriver i mailen, hytten kun må indeholde et vindue placeret lidt til venstre for midten på facaden. Dette giver ikke mening, da hytten før vi genetablerede den, havde 3 vinduer. Derudover har vi opført hytten med en dør indeholdende et lille vindue, hvor de i mailen angiver en dør uden vindue. Der var et lille vindue til venstre hvor det nu sidder i døren. Det er korrekt at der ikke var et vindue i døren på den gamle hytte. Der sad et vindue i gavlen og er dette et stort problem, så må vi lave det om. Med hensyn til farvevalg har vi valgt at opføre hytten med hvide hjørnelister og hvid dør, hvor de i mailen beskriver en mørkere farve. Igen var det de farver som den gamle hytte havde og vi har derfor malet i de farver, men igen, er dette et problem så skal vi nok male den i de farver som I vil have. De beskriver også at tagbeklædningen skal være tagpap, og det er tagpap der er på hytten. Derudover er det trævinduer, som sidder i hytten og ikke plastikvinduer. Vi har opført hytten med en dør placeret til højre for gavlens midte, hvor der i mailen angiver, at hyttens dør skal placeres midt i gavlen. Døren sad til højre på den gamle hytte, der er dog en god grund til vi ikke har flyttet døren i midten på den nye hytte. Da der står et gammelt spil uden for døren og det stod lige op ad den gamle hytte. Da den nye hytte er mindre end den gamle, er der plads til spillet, men den er bare lavet som den var den gamle hytte hvor døren en smule til højre.

...”

Fredningstilsynet – Bornholms Regionskommune – har oplyst blandt andet, at det er tvivlsomt om den nye hytte udgør en restaurering eller udskiftning, eftersom der i en årrække ikke har været en hytte. Rester af en hytte kunne ses tilbage i 2014, hvor den var næsten væk. I de seneste år har den været helt væk. Af luftfoto ses, at der har ligget en hytte på stedet. Der ses også, at der tilbage i 2010 var mange store huller i taget. Så det vurderes, at den ikke har været brugbar i mindst 10-12 år. Hytten er opført på et klitareal, og der er sket terrænændringer i forbindelse med opførelsen.

Fredningstilsynet har i forbindelse med sine oplysninger til sagen indgivet følgende foto, der viser rester af en hytte i 2014:

Området er omfattet af strandbeskyttelseslinje, ligger i landzone og er omfattet af fredskovspligt.

Fredningstilsynet har orienteret Kystdirektoratet om ansøgningen.

Fredningstilsynet har om Natura 2000 og Bilag IV-arter oplyst, at arealet ikke indgår i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det nærmeste Natura 2000-område ligger i en afstand af ca. 2,5 km. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Miljøstyrelsen har i mail 18. april 2022 henvist til Miljø- og Fødevareklagenævnet praksis angående genopførelse af bygninger med henvisning til eksemplet i https://mfkn.naevneneshus.dk/media/documents/Afgørelse_18-04807_anonymiseret.pdf. Miljøstyrelsen har samtidig anført, at sagen synes fuldt oplyst, og ikke giver Miljøstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

Fredningsnævnet har den 25. maj 2022 foretaget besigtigelse.

Under besigtigelsen har ansøger Kennet Larsen i tillæg til det i ansøgningen oplyste tillige oplyst blandt andet, at hytten er uden indlagte fornødenheder og ikke anvendes til overnatning, men alene som fisker- og bådhytte. Hytten kan derfor ikke anses for et sommerhus eller tilsvarende fritidshus.

Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet har under besigtigelsen anført, at hytten må anses for en nyopførelse fremfor en genopbygning/udskiftning, hvorfor den ikke bør lovliggøres.

Foreningen Bornholm har anført, at fiskerhytter er en del af den bornholmske kulturarv, men at den omhandlede hytte må anses for en nyopførelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fastsætter, at fredningsnævnet kan dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

De fredningsmæssige værdier, som fredningen fra 1971 tilsigter at sikre, er ikke nærmere beskrevet i fredningskendelsen, men må på baggrund af kendelsens bestemmelser antages navnlig at omfatte områdets strand- og klitarealer, samt regulering af offentlighedens rekreative brug og oplevelse af det fredede område. Som undtagelser fra de generelle bestemmelser om at friholde området for yderligere bebyggelse, regulerer fredningen samtidig enkelte fiskeres fortsatte mulighed for at have redskabsskure i det fredede område. I forbindelse med fredningen blev det således tilkendegivet, at man var sindet at meddele dispensation til bibeholdelse af et Hans Konrad Kristiansen tilhørende skur. Fredningsnævnet lægger til grund, at tilkendegivelsen på tidspunktet for fredningen angik det skur, som et foto fra 2014 imidlertid gengiver, at der kun var få rester tilbage af.

Fredningsnævnet vurderer derfor, at den nu opførte hytte må anses for en nyopførelse fremfor en genopførelse/udskiftning. Fredningsnævnet lægger vægt på, at den tidligere hytte i flere år har fremstået helt forfalden og uden enhver form for værdi. Det kan derfor ikke gøre nogen forskel i nævnets vurdering, at man ved fredningen i 1971 har været sindet at meddele dispensation til bibeholdelse af den daværende hytte.

Som følge af det anførte, hvoraf følger, at man i en længere årrække ikke har udnyttet fredningsbestemmelsernes mulighed for at bibeholde et redskabsskur i det fredede område, finder fredningsnævnet at må se bort fra muligheden. Herefter, og under hensyntagen til hyttens markante placering i det fredede område og af hensyn til præcedens for fredningsbestemmelsernes administration for øvrige tilbageværende hytter i området, meddeler fredningsnævnet afslag på ansøgningen om at lovliggøre den nu opførte hytte.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

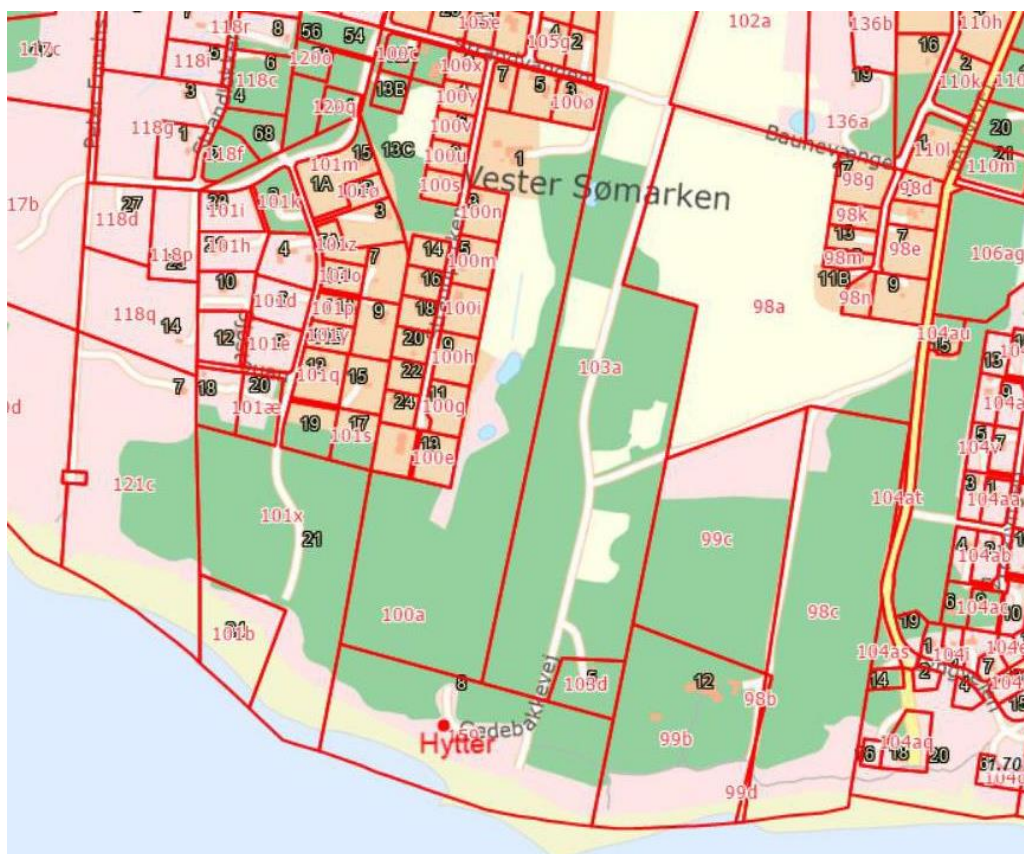
Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

Rie og Anders Schou Jensen
Slugten 3
3700 Rønne

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-44-2022
Den 5. januar 2023

Overfor fredningsnævnet er der den 16. december 2022 ansøgt om lovliggørende dispensation til på ejendommen matr.nr. 159, Pedersker, beliggende Gedebakkevej (hytte nr. 4) i Pedersker, at bibeholde et gavlvindue med skodde og et solcellepanel, som nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Hytten er beliggende på et areal, der ejes af Bornholms Regionskommune.

Ejendommen er markeret på dette kortudsnit:

Sagens oplysninger

Ejendommen er omfattet af en fredningsdeklaration af 23. januar 1971 om fredning af matr.nr. 159, Pedersker.

De fredningsmæssige værdier, som fredningen tilsigter at sikre, er ikke nærmere beskrevet i deklarationen, men må på baggrund af fredningsbestemmelserne og det foreliggende om baggrunden for fredningen antages navnlig at omfatte områdets strand- og klitarealer, samt regulering af offentlighedens brug og oplevelse af det fredede område. Fredningen regulerer samtidig enkelte fiskeres fortsatte mulighed for at have redskabsskure i det fredede område, uanset et generelt forbud mod bebyggelse.

Fredningsbestemmelserne fastsætter blandt andet:

”...

Ejendommen fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse, badehuse og lignende, udstykning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift, ikke må finde sted, og således at det skal være offentligheden tilladt at opholde sig på og bade fra det fredede areal. Sandafhentning må kun finde sted til husbehov for oplandets beboere, samt til mindre industrielt formål, i samme omfang som nu (Neksø Mørtelværk, ca. 3 ugl. læs).

[...]

I fredningsnævnet var der enighed om at anerkende Hans Hågensens, Mandix Pihls og Emry Kristiansens redskabshuse som lovligt opførte (før 1/7 1937) i forhold til strandbyggelinien.

Der blev ligeledes enighed om, at nævnet, efter at have forelagt sagen for kulturministeriet, ville være sindet ved dispensation at godkende Hans Konrad Kristiansens, Edvard Hågensens, Vagn Jensens og Gunnar Poulsens skure, det sidstnævnte dog kun i 5 år fra den 1. april 1970.

Der blev ligeledes enighed om, at ændring eller udskiftning af de bestående hytter skulle kunne foretages under forudsætning af, at ydre former og farvevalg svarer til den på deklarationskortet med mærke "A" og på en fremlagt detailtegning (bilag N), der vedlægges som deklarationskort mrk. II, viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra sognerådet og fredningsplanudvalget.

Under forudsætning af sognerådets tilladelse skal fornævnte G. Poulsen samtidig med hyttens fjernelse kunne opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af sognerådet og fredningsplanudvalget anvist plads.

[...]

Ud over nævnte ordning bestemmes det:

at ovennævnte bestemmelser ikke skal være til hinder for, at ændringer eller udskiftning af de bestående hytter kan foretages under forudsætning af, at ydre udformning og farvevalg svarer til den på kortet mrk. I med mrk. "A" og på kortet

mrk. II viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra Åkirkeby kommunalbestyrelse og fredningsplanudvalget.

at den på kortet mrk. I med mrk. "B" viste hytte, der ejes af Gunnar Poulsen, skal fjernes inden 5 år fra 1. april 1970.

at det under forudsætning af Åkirkeby kommunalbestyrelses tilladelse skal være tilladt fornævnte Gunnar Poulsen samtidig med hyttens fjernelse at opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af kommunalbestyrelsen og fredningsplanudvalget anvist plads.

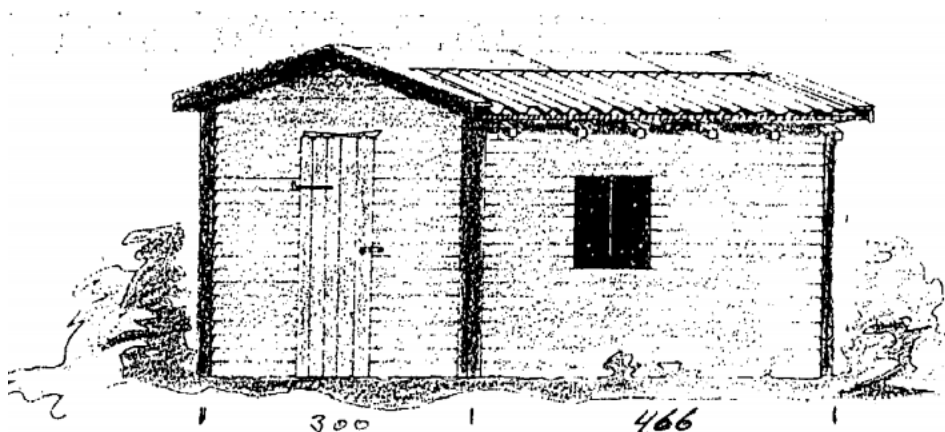
at øvrige nævnte fiskeredskabsskure eksisterende eller senere udskiftede med nye, efter forløbet af 25 år. fra d. 6. januar 1971 i givet fald skal kunne fjernes af Åkirkeby kommune efter aftale med fredningsplanudvalget, såfremt planlægningsmæssige grunde skulle kræve dette.

at Åkirkeby kommune betaler alle afgifter og skatter og ikke forlanger leje af brugerne af fiskeredskabsskurene.

og at den heromhandlede tidsbestemte brugsret kan overdrages til beboere i Åkirkeby kommune.

..."

Følgende illustration fremgår af fredningsdeklarationen:

Bræddebeklædning: Rød - som alts.
Eternittag: Grå.

Deklarationskort II
Detailtegning i ca. 1:50
vedr. hytte mrk. A

Vedtaget i oktober 1969 af Fredningsplanudvalget for
Bornholms amt i anledning af projekteret p-plads på
matrikel 159, Pedersker sogn.

Fredningsnævnet har den 5. november 2021 meddelt afslag på bibeholdelse af plastvinduer, gavltrekantsvinduer og solcellepanel på hytten, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 5. Samtidig har fredningsnævnet meddelt dispensation til bibeholdelse af den udførte tagbeklædning af tagpap, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. (fredningsnævnets sag FN-BOR-16b-2021).

Det fremgår, at solcellepanelet er erstattet med et væsentligt mindre panel nogenlunde svarende til et solcellepanel på en offentlig toiletbygning i området, og at gavltrekantsvinduet ligesom hyttens øvrige vinduer er udført i træ. Skodden for vinduet er udført i brædder med samme dimensioner og bemaling som hyttens bræddebeklædning. Konstruktionen fremgår af

følgende fotos:

Bornholms Regionskommune har som tilsynsmyndighed vurderet, at gavltrekantsvinduet med skodde for og solcellepanelet strider mod fredningsnævnets afgørelse af 5. november 2021 og derfor vil kræve dispensation. Kommunen vurderer, at der er tale om ganske små ændringer, der ikke er meget synlige i forhold til det fredede område.

Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet har anbefalet, at der meddeles dispensation til det ansøgte.

Bornholms Regionskommune har som fredningstilsyn om Natura 2000 og Bilag IV-arter tidligere oplyst, at arealet ikke indgår i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det nærmeste Natura 2000-område ligger i en afstand af ca. 2,5 km. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelser, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, og hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for nærmere bestemte dyrearter eller ødelægge nærmere bestemte plantearter i alle livsstadier, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 - 3.

Fredningsnævnet finder, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og nævnet tiltræder fredningstilsynet i Bornholms Regionskommunes vurdering af Natura 2000- og habitatforhold.

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet lovliggørende dispensation til bibeholdelse af det ansøgte. Nævnet lægger vægt på, at der er tale om ganske små og mindre synlige afvigelser fra fredningens bestemmelser om udseendet af hytter, der må bevares, og at en lovliggørende dispensation ikke kan forventes at danne uheldig præcedens i det fredede område.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet af nævnets formand, da det ansøgte skønnes at være af underordnet betydning i forhold til fredningsbestemmelsernes formål, jf. § 10, stk. 5 i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

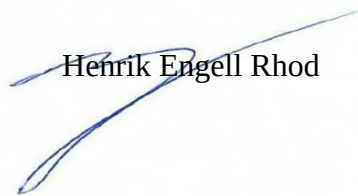
Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

Bornholms Regionskommune
Center for Ejendomme og Drift

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-11-2023
Den 3. marts 2023

Overfor fredningsnævnet er der den 14. februar 2023 ansøgt om lovliggørelse af et solcellepanel, der er opsat på toiletbygningen på Gedebakkevej 8, 3720 Aakirkeby på ejendommen matr.nr. 159, Pedersker. Det ansøgte er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Ejendommen er markeret på dette kortudsnit:

Sagens oplysninger

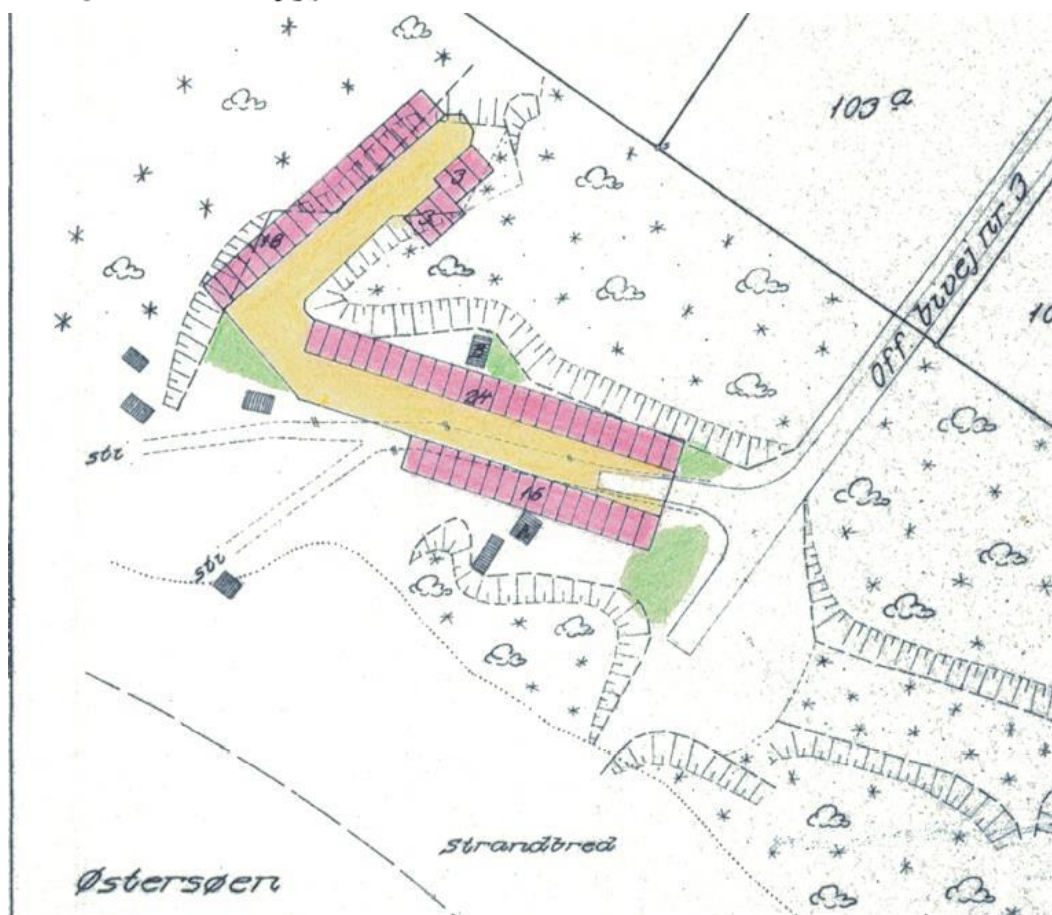
Ejendommen er omfattet af en fredningsdeklaration af 23. januar 1971 om fredning af matr.nr. 159, Pedersker.

De fredningsmæssige værdier, som fredningen tilsigter at sikre, er ikke nærmere beskrevet i deklARATIONEN, men må på baggrund af fredningsbestemmelserne og det foreliggende om baggrunden for fredningen antages navnlig at omfatte områdets strand- og klitarealer, samt regulering af offentlighedens brug og oplevelse af det fredede område.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne blandt andet:

”...

1. Ejendommen fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse, badehuse og lignende, udstykning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift, ikke må finde sted, og således at det skal være offentligheden tilladt at opholde sig på og bade fra det fredede areal. Sandafhentning må kun finde sted til husbehov for oplandets beboere, samt til mindre industrielt formål, i samme omfang som nu (Neksø Mørtelværk, ca. 3 ugl. læs).
2. Ovennævnte bestemmelser skal ikke være til hinder for, at der anlægges en parkeringsplads som skitseret på vedhæftede kort i 1:1000, og at der på parkeringspladsarealet eller i umiddelbar tilknytning til dette tillades opført en toiletbygning, hvis placering og udformning skal godkendes af fredningsmyndighederne. Nævnte parkeringsplads må ikke udvides søværts den på ejendommen tinglyste strandbyggelinie.

...”

Fredningsnævnet har den 5. jan 2023 (FN-BOR-44-2022) meddelt lovliggørende dispensation til at beholde et solcellepanel opsat på en hytte, der er omfattet af samme fredning.

Bornholms Regionskommune har som fredningstilsyn oplyst, at ejendommen ikke er tilsluttet det offentlige elnet. Solcelleinstallationen er udført for at forsyne lysinstallationer, inde i toiletbygningen. Solcellepanelet er placeret på taget, parallelt med eksisterende tagflade og solcelle panelets dimensioner er 1015 x 668 mm. Det er fredningstilsynets vurdering, at der er tale om en mindre installation, der giver en forbedring af toiletbygningens anvendelighed for offentligheden. Bygningen ligger diskret trukket tilbage på p-pladsen og solcellepanelet ses ikke at virker skæmmende i forhold til kystlandskabet.

Bygningens udseende og placering fremgår af følgende fotos:

Fredningstilsynet har om Natura 2000 og Bilag IV-arter oplyst, at arealet ikke indgår i et in-

ternationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det nærmeste Natura 2000-område ligger i en afstand af ca. 2,5 km. Det er tilsynets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Danmarks Naturfredningsforening har anbefalet, at ansøgningen imødekommes.

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Under henvisning til pkt. 2 i fredningsbestemmelserne godkender fredningsnævnet, at der på den eksisterende offentlige toiletbygning er tagmonteret det omhandlede solcellepanel, der skal tjene til at forsyne bygningen med indvendig belysning. Fredningsnævnet lægger vægt på, at det ansøgte tjener fredningens formål, at fredningen forudsætter tilstedeværelsen af en offentlig toiletbygning, og at det ansøgte ikke strider mod hensyn til Natura 2000- og habitatforhold.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet af nævnets formand, jf. § 10, stk. 5 i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og

organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

Jan Håkonsson
Kofoedsvej 9 B
3730 Nexø

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-26-2023
Den 19. september 2023

Overfor fredningsnævnet er der den 1. september 2023 ansøgt om lovliggørende dispensation til blandt andet at beholde to solcellepaneler på taget af en hytte (hytte nr. 1) ved parkeringspladsen for enden af Gedebakkevej i Pedersker. Hytten er beliggende på Bornholms Regionskommunens areal af matr.nr. 159, Pedersker. Hytten er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Sagens oplysninger

Ejendommen er omfattet af en fredningsdeklaration af 23. januar 1971 om fredning af matr.nr. 159, Pedersker.

De fredningsmæssige værdier, som fredningen tilsigter at sikre, er ikke nærmere beskrevet i deklarationen, men må på baggrund af fredningsbestemmelserne og det foreliggende om baggrunden for fredningen antages navnlig at omfatte områdets strand- og klitarealer, samt regulering af offentlighedens brug og oplevelse af det fredede område. Fredningen regulerer samtidig enkelte fiskeres fortsatte mulighed for at have redskabsskure i det fredede område, uanset et generelt forbud mod bebyggelse.

Fredningsbestemmelserne fastsætter blandt andet:

”...

Ejendommen fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse, badehuse og lignende, udstykning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift, ikke må finde sted, og således at det skal være offentligheden tilladt at opholde sig på og bade fra det fredede areal. Sandafhentning må kun finde sted til husbehov for oplandets beboere, samt til mindre industrielt formål, i samme omfang som nu (Neksø Mørtelværk, ca. 3 ugl. læs).

[...]

I fredningsnævnet var der enighed om at anerkende Hans Hågensens, Mandix Pihls og Emry Kristiansens redskabshuse som lovligt opførte (før 1/7 1937) i forhold til strandbyggelinien.

Der blev ligeledes enighed om, at nævnet, efter at have forelagt sagen for kulturministeriet, ville være sindet ved dispensation at godkende Hans Konrad Kristiansens, Edvard Hågensens, Vagn Jensens og Gunnar Poulsens skure, det sidstnævnte dog kun i 5 år fra den 1. april 1970.

Der blev ligeledes enighed om, at ændring eller udskiftning af de bestående hytter skulle kunne foretages under forudsætning af, at ydre former og farvevalg svarer til den

på deklarationskortet med mærke "A" og på en fremlagt detailtegning (bilag N), der vedlægges som deklarationskort mrk. II, viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra sognerådet og fredningsplanudvalget.

Under forudsætning af sognerådets tilladelse skal fornævnte G. Poulsen samtidig med hyttens fjernelse kunne opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af sognerådet og fredningsplanudvalget anvist plads.

[...]

Ud over nævnte ordning bestemmes det:

at ovennævnte bestemmelser ikke skal være til hinder for, at ændringer eller udskiftning af de bestående hytter kan foretages under forudsætning af, at ydre udformning og farvevalg svarer til den på kortet mrk. I med mrk. "A" og på kortet mrk. II viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra Åkirkeby kommunalbestyrelse og fredningsplanudvalget.

at den på kortet mrk. I med mrk. "B" viste hytte, der ejes af Gunnar Poulsen, skal fjernes inden 5 år fra 1. april 1970.

at det under forudsætning af Åkirkeby kommunalbestyrelses tilladelse skal være tilladt fornævnte Gunnar Poulsen samtidig med hyttens fjernelse at opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af kommunalbestyrelsen og fredningsplanudvalget anvist plads.

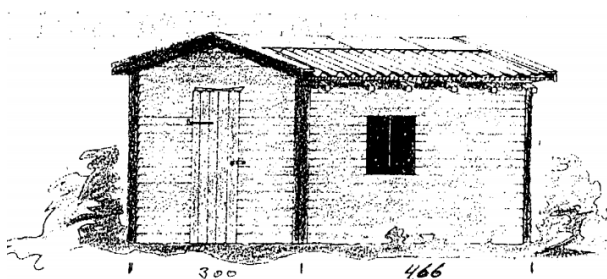
at øvrige nævnte fiskeredskabsskure eksisterende eller senere udskiftede med nye, efter forløbet af 25 år. fra d. 6. januar 1971 i givet fald skal kunne fjernes af Åkirkeby kommune efter aftale med fredningsplanudvalget, såfremt planlægningsmæssige grunde skulle kræve dette.

at Åkirkeby kommune betaler alle afgifter og skatter og ikke forlanger leje af brugerne af fiskeredskabsskurene.

og at den heromhandlede tidsbestemte brugsret kan overdrages til beboere i Åkirkeby kommune.

..."

Følgende illustration fremgår af fredningsdeklarationen:

Breddebeklædning: Rød - som abs.
Eternittag: Grå.

Deklarationskort II
Detailtegning i ca 1:50
vedr hytte mrk. A

Vdfærdiget i oktober 1968 af Fredningsplanudvalget for
Bornholms amt i anledning af projekteret p-plads på
matrik. 159, Pedersker sogn.

Fredningsnævnet har den 25. november 2021 meddelt lovliggørende dispensation til bibeholdelse af hytten på vilkår:

At hyttens areal reduceres til 3m x 4,66m,
at hyttes højden reduceres med 0,30 m til max. 3 m,
at klitten reetableres,
at terrassen mod syd fjernes,
at døren mod syd bliver fjernet,
at solceller og tagrender fjernes,
at plastvinduer erstattes af trævinduer,
at flagvindue erstattes med et almindeligt vindue,
at hyttens placering bibeholdes.

Fredningstilsynet i Bornholms Regionskommune har ved en besigtigelse den 30. maj 2023 konstateret, at vilkårene er iagttaget, dog at hytten nu måler 2,98 m x 5,13 m, at hyttens højde er 3,08 m, og at der i tagets sydende er monteret 2 solcellepaneler.

Kystdirektoratet har den 20. juni 2023 meddelt lovliggørende dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til bibeholdelse af hytten i dens nuværende dimensioner og udseende.

Ved afgørelse af 19. august 2023 har Kystdirektoratet meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til anlæg af to solceller på ca. 1 m x 1,6 m på hyttens tag på vilkår, at panelerne placeres på tagfladen så langt mod syd som muligt, evt. en på hver tagflade.

Om Natura 2000 og Bilag IV-arter har fredningstilsynet i Bornholms Regionskommune tidligere oplyst, at arealet ikke indgår i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det nærmeste Natura 2000-område ligger i en afstand af ca. 2,5 km. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse i denne sag.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet lovliggørende dispensation til bibeholdelse af hytten i dens nuværende dimensioner og udseende samt til bibeholdelse af de på taget anlagte to solcellepaneler.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

Denne afgørelse vedrører en dispensationsafgørelse fra
Fredningsnævnet med sagsnr. FN-BOR-04-2022.
[Klik her for at se afgørelsen.](#)

20. november 2023

Sagsnr.: 22/07955

Klagenr.: 1037082

JSE

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

Toldboden 2

8800 Viborg

STADFÆSTELSE af afslag på lovliggørende dispensation i sag om opført fiskerhytte inden for fredning i Bornholms Regionskommune

Tlf. 72 40 56 00

CVR-nr. 37795526

EAN-nr. 5798000026070

nh@naevneneshus.dk

naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Bornholms afgørelse af 8. juni 2022 om afslag på lovliggørende dispensation til at bibeholde en fiskerhytte på matr.nr. 159, Pedersker.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 4. juli 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejeren af fiskerhytten.

Klager har navnlig anført, at afgørelsen er i strid med lighedsgrundsætningen, da der er andre hytter i området, som har fået lov til at blive liggende, samt at hytten er opført på det eksisterende fundament, og at der altid har været en hytte på det pågældende sted.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Fiskerhytten ligger i området ved Gedebak Odde på matr.nr. 159, Pedersker, Gedebakkevej 8, Pedersker, 3790 Aakirkeby. Ejendommen, hvor fiskerhytten er beliggende, er et offentligt areal ejet af Bornholms Regionskommune.

Ejendommen er beliggende i landzone i et klitlandskab helt ud til kysten. Området er derudover omfattet af strandbeskyttelseslinjen og af fredskovspligt.

Endvidere er ejendommen beliggende i en afstand på ca. 2,5 km til nærmeste terrestriske Natura 2000-område (N188 Dueodde med habitatområde H164).

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds kendelse af 23. januar 1971 om fredning af matr.nr. 159, Pedersker.⁴ Fredningen har ikke en egentlig formålsbestemmelse, men bestemmelserne omfatter områdets strand- og klitarealer samt regulerer offentlighedens rekreative brug og oplevelse af det fredede område. Dertil er der i fredningskendelsen taget stilling til den fortsatte forbliven, ændringer eller udskiftning af eksisterende fiskeredskabshytter.

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for Bornholm har den 8. juni 2022 truffet afgørelse om afslag på lovliggørende dispensation til at bibeholde en fiskerhytte på matr.nr. 159, Pedersker.

Det fremgår af afgørelsen, at Bornholms Regionskommune den 29. marts 2022 på vegne af klager videresendte ansøgning til fredningsnævnet om lovliggørende dispensation til at bibeholde en fiskerhytte, der er opført på ejendommen.

Det fremgår af afgørelsen, at hytten måler ca. 3,10 m x 4,8 m og er ca. 3,5 m i højden. Vinduer måler ca. 80 x 90 cm eksklusiv karm. I afgørelsen

---

⁴ <https://www2.blst.dk/nfr/05406.00.pdf>.

indgår fotos fra foråret 2021, hvoraf det fremgår, at der er tale om en rød hytte i træ med hvid dør og vinduer. Tagbeklædningen er tagpap.

Fredningsnævnet har i sin sagsfremstilling citeret klagers ansøgning, hvoraf det bl.a. fremgår, at:

"Hytten er en som Konrad Kristiansen havde arvet efter sin far fra cirka år 1935 til 1940. (Konrad er Olafs fars fætter og de arbejdede sammen på kommunen i vej tjenesten i en årrække til at Konrad gik på pension). I år 1985 begynder Olaf at overtage Hytten og fiske fra den, men på givende tidspunkt, var det stadigvæk Konrads hytte. Olaf vedligeholdte hytten og fiskede i den fra år 1985 til år 2000, hvor han i år 2000 køber den af Konrad og hans kone Asta. I år 2003 er meget af sandet skyllet væk, og havet er tæt på hytten. Olaf retter henvendelse til Jan Harvest fra teknisk forvaltning, Olaf spørger om han må flytte hytten tilbage, men får afslag på sit ønske og får at vide hytten skal ligge der hvor den gør og ikke må flyttes. Skylder den i havet så er den bare væk. Han får også besked på at den skal videreføres som den er og som tilstanden hytten er i. Olaf fisker fra hytten jævnligt frem til ca. år 2011, hvor hytten bliver udsat for massivt hærværk og tyveri. Vi prøvede at renovere hytten, men dette var ikke optimalt, da der jævnligt skete tyveri fra hytten. [...]"

Af den citerede ansøgning fremgår desuden følgende:

"I 2021 var kystlinjen en del bredere og kommet længere væk fra hytten. Det gør, at der er en mindre risiko for, at den skylder i havet. Dette gav os en unik mulighed for at få genetableret hytten og få den brugbar igen. [...]"

Om hyttens udseende fremgår følgende fra ansøgningen fra klager:

"Vi har forholdt os til udseendet på den gamle hytte, samt det vi er blevet informeret om af Jan Harvest fra teknisk forvaltning i 2003. Vores hytte er mindre nu end før vi startede genetableringen. Derudover har vi placeret to vinduer i facaden, hvor de beskriver i mailen, hytten kun må indeholde et vindue placeret lidt til venstre for midten på facaden. Dette giver ikke mening, da hytten før vi genetablerede den, havde 3 vinduer. Derudover har vi opført hytten med en dør indeholdende et lille vindue, hvor de i mailen angiver en dør uden vindue. Der var et lille vindue til venstre hvor det nu sidder i døren. Det er korrekt at der ikke var et vindue i døren på den gamle hytte. Der sad et vindue i gavlen og er dette et stort problem, så må vi lave det om. Med hensyn til farvevalg har vi valgt at opføre hytten med hvide hjørnelister og hvid dør, hvor de i mailen beskriver en mørkere farve. Igen var det de farver som den gamle hytte havde og vi har derfor malet i de farver, men igen, er dette et problem så skal vi nok male den i de farver som I vil have. De beskriver også at tagbeklædningen skal være tagpap, og det er tagpap der er på hytten. Derudover er det trævinduer, som sidder i hytten og ikke plastikvinduer. Vi har opført hytten med en dør placeret til

højre for gavlens midte, hvor der i mailen angiver, at hyttens dør skal placeres midt i gavlen. Døren sad til højre på den gamle hytte, der er dog en god grund til vi ikke har flyttet døren i midten på den nye hytte. Da der står et gammelt spil uden for døren og det stod lige op ad den gamle hytte. Da den nye hytte er mindre end den gamle, er der plads til spillet, men den er bare lavet som den var den gamle hytte hvor døren en smule til højre. ”

Bornholms Regionskommune har som fredningstilsyn til sagen oplyst, at det er tvivlsomt, om den nye hytte udgør en restaurering eller udskiftning, eftersom der i en årrække ikke har været en hytte på stedet. Rester af en hytte kunne ses tilbage i 2014, hvor den var næsten væk. Hytten har været helt væk i de seneste år. Af luftfoto fra 2010 ses også mange store huller i taget, så det vurderes, at hytten ikke har været brugbar i mindst 10-12 år. Hytten er opført på et klitareal, og der er sket terrænændringer i forbindelse med opførelsen. Fredningstilsynet har orienteret Kystdirektoratet om ansøgningen. Fredningstilsynet har sammen med bemærkningerne fremsendt et foto fra 2014, der viser rester af en hytte.

Derudover oplyses, at arealet ikke indgår i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det nærmeste Natura 2000-område ligger i en afstand af ca. 2,5 km, og kommunen vurderer, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Miljøstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet henvist til nævnspraksis angående genopførelse af bygninger. Det anføres desuden, at sagen synes fuldt oplyst, og at ansøgningen ikke giver anledning til yderligere bemærkninger.

Den 25. maj 2022 foretog fredningsnævnet besigtigelse med deltagelse af klager, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Foreningen Bornholm. Under besigtigelsen oplyste klager, at hytten er uden indlagte fornødenheder og ikke anvendes til overnatning, men alene som fisker- og bådhytte.

Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet har under besigtigelsen anført, at hytten må anses for en nyopførelse frem for en genopbygning/udskiftning, hvorfor den ikke bør lovliggøres.

Foreningen Bornholm har anført, at fiskerhytter er en del af den bornholmske kulturarv, men at den omhandlede hytte må anses for en nyopførelse.

Fredningsnævnet har i sin afgørelse lagt til grund, at de fredningsmæssige værdier, som fredningen fra 1971 tilsigter at sikre, må antages navnlig at omfatte områdets strand- og klitarealer samt regulering af offentlighedens rekreative brug og oplevelse af det fredede område. Der er som undtagelse

hertil fastsat bestemmelser, der regulerer enkelte fiskeres fortsatte mulighed for at have redskabsskure i det fredede område. I forbindelse med fredningen blev det tilkendegivet, at man var sindet at meddele dispensation til bibeholdelse af et Hans Konrad Kristiansen tilhørende skur. Fredningsnævnet har på denne baggrund lagt til grund, at tilkendegivelsen på tidspunktet for fredningen angik det skur, som et foto fra 2014 imidlertid gengiver, at der kun var få rester tilbage af.

Fredningsnævnet har vurderet, at den nu opførte hytte må anses for en nyopførelse frem for en genopførelse/udskiftning. Fredningsnævnet har i denne sammenhæng lagt vægt på, at den tidligere hytte i flere år har fremstået helt forfalden og uden enhver form for værdi. Fredningsnævnet har derfor vurderet, at det ikke gør en forskel i nævnets vurdering, at man ved fredningen i 1971 har været sindet at meddele dispensation til bibeholdelse af den daværende hytte.

På denne baggrund har fredningsnævnet fundet, at fredningsbestemmelsernes mulighed for at bibeholde et redskabsskur i det fredede område ikke har været udnyttet i en længere årrække, og at der derfor må ses bort fra muligheden. Herefter og under hensyntagen til hyttens markante placering i det fredede område samt af hensyn til præcedens for fredningsbestemmelsernes administration for øvrige tilbageværende hytter i området, har fredningsnævnet meddelt afslag på ansøgningen om at lovliggøre den nu opførte hytte.

2.3 Klagens indhold

Klageren har anført, at alle skal behandles lige for loven, men at det ikke er sket i klagers situation. I 1970 var der en anden hytte end klagers, som fik lov til at ligge i Øster Sømarken i 5 år. Den hytte ligger der endnu og er nu lovliggjort. Der er to andre hytter, som er blevet beskrevet opført på samme måde som klagers. Begge de to andre har fået at vide, at hytterne kunne blive godkendt, hvis de lavede nogle ting om ved hytterne.

Klager har videre bemærket, at alle ved, at der har været en hytte der, hvor klagers hytte ligger, siden før anden verdenskrig, og at klagers hytte er beliggende samme sted. Ifølge klager er det eneste, der er sket, at hytten er blæst til gennem årene, så den ligger oppe på en klit. Da hytten først blev bygget, kunne man sidde på parkeringspladsen og kigge ud over havet, men der er nu en 7 m høj klit, og det er der, klagers hytte ligger.

Klager har desuden oplyst, at de har gravet ned til det fundament, som hytten lå på, og genopført den, hvor den gamle hytte stod. Derudover er hytten lavet mindre end den gamle hytte, hvilket man kan se på de til klagen vedlagte fotos.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Fredningen

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds kendelse af 23. januar 1971 om fredning af matr.nr. 159, Pedersker.

Fredningen har ikke en egentlig formålsbestemmelse, og fredningens formål må derfor vurderes ud fra baggrunden for fredningen sammenholdt med fredningsbestemmelserne. Ud fra fredningsbestemmelserne og det foreliggende om baggrunden for fredningen må det lægges til grund, at fredningens formål er at beskytte områdets strand og klitarealer mod bebyggelse mv. samt regulering af offentlighedens brug og oplevelse af det fredede område. Derudover regulerer fredningen den fortsatte brug af enkelte fiskeredskabsskure i det fredede område, uanset at der gælder et generelt forbud mod bebyggelse.

Af fredningens pkt. 1 fremgår:

"Ejendommen fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse, badehuse og lignende, udstykning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift, ikke må finde sted, og således at det skal være offentligheden tilladt at opholde sig på og bade fra det fredede areal. [...]"

Af fredningsnævnets kendelse fremgår desuden:

"I fredningsnævnet var der enighed om at anerkende Hans Haagensen, Mandix Phils og Emry Kristiansens redskabshuse som lovligt opførte (før 1/7 1937) i forhold til strandbyggelinien. Der blev ligeledes enighed om, at nævnet, efter at have forelagt sagen for kulturministeriet ville være sindet ved dispensation at godkende Hans Konrad Kristiansens, Edvard Haagensens, Vagn Jensens og Gunnar Poulsens skure, det sidstnævnte dog kun i 5 år fra den 1. april 1970. Der blev ligeledes enighed om, at ændring eller udskiftning af de bestående hytter skulle kunne foretages under forudsætning af, at ydre former og farvevalg svarer til den på deklarationskortet med mærke "A" og på en fremlagt detailtegning (bilag N), der vedlægges som deklarationskort mrk. II, viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra sognerådet og fredningsplanudvalget. Under forudsætning af sognerådets tilladelse skal fornævnte G.

Poulsen samtidig med hyttens fjernelse kunne opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af sognerådet og fredningsplanudvalget anvist plads."

Herefter fremgår det af afgørelsen, at sagen ved mødet den 23. marts 1970 blev udsat til forelæggelse for kulturministeriet, og at kulturministeriet ved skrivelse af 11. august 1970 oplyste, at ministeriet kunne tiltræde den af nævnet foreslåede ordning med hensyn til de på ejendommen beliggende syv fiskeredskabshuse.

Det fremgår således af kendelsen, at ejendommen skulle pålægges bestemmelser i overensstemmelse med den af fredningsplanudvalget ønskede fredningsordning med følgende ændringer:

"[...] Ud over nævnte ordning bestemmes det:

at ovennævnte bestemmelser ikke skal være til hinder for, at ændringer eller udskiftning af de bestående hytter kan foretages under forudsætning af, at ydre udformning og farvevalg svarer til den på kortet mrk. I med mrk. "A" og på kortet mrk. II viste hytte, og under forudsætning af, at der forinden indhentes godkendelse heraf fra Åkirkeby kommunalbestyrelse og fredningsplanudvalget.

at den på kortet mrk. I med mrk. "B" viste hytte, der ejes af Gunnar Poulsen, skal fjernes inden 5 år fra 1. april 1970.

at det under forudsætning af Åkirkeby kommunalbestyrelses tilladelse skal være tilladt fornævnte Gunnar Poulsen samtidig med hyttens fjernelse at opføre en ny hytte på foranstående vilkår og på en af kommunalbestyrelsen og fredningsplanudvalget anvist plads.

at øvrige nævnte fiskeredskabsskure eksisterende eller senere udskiftede med nye, efter forløbet af 25 år. fra d. 6. januar 1971 i givet fald skal kunne fjernes af Åkirkeby kommune efter aftale med fredningsplanudvalget, såfremt planlægningsmæssige grunde skulle kræve dette.

at Åkirkeby kommune betaler alle afgifter og skatter og ikke forlanger leje af brugerne af fiskeredskabsskurene.

og at den heromhandlede tidsbestemte brugsret kan overdrages til beboere i Åkirkeby kommune."

Fredningskendelsen er desuden vedlagt et fredningskort samt illustration benævnt deklarationskort II vedr. hytte mrk. "A".

Tidligere dispensationer

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i forbindelse med sagens behandling undersøgt, hvilke dispensationer, der tidligere er meddelt til fiskerhytter omfattet af fredningen.

Fredningsnævnet for Bornholm har den 26. august 1992 truffet afgørelse i en sag vedrørende tilladelse til at udskifte en ca. 12 m² stor fiskerhytte beliggende på matr.nr. 159, Pedersker ved den offentlige parkeringsplads ved Gedebak Odde. Af afgørelsen fremgår, at fredningsnævnet under en besigtigelse konstaterede, at hytten, der ligger umiddelbart nord for parkeringspladsen, er i så ringe stand, at den er tjenlig til en udskiftning. Ifølge sagens oplysninger var fiskerhytten omfattet af fredningsdeklarationens bestemmelser om, at fiskerhytten skulle fjernes inden 5 år fra den 1. april 1970, men at det skulle være tilladt at opføre en ny hytte på vilkår om overholdelse af nærmere angivne krav til størrelse, udseende og farvevalg og under forudsætning af, at Aakirkeby Kommune og Bornholms Amt kunne godkende det ansøgte, herunder placeringen. Kommunen og amtet anbefalede, at der skulle gives tilladelse, og fredningsnævnet meddelte herefter tilladelse til udskiftning af fiskerhytten.

Fredningsnævnet for Bornholm har den 25. november 2021 truffet afgørelse om dispensation til bibeholdelse af en udskiftet hytte (hytte nr. 1) ved parkeringspladsen for enden af Gedebakkevej i Pedersker. Sagen angik en udskiftning af eksisterende fiskeredskabshytte, hvor fredningsnævnet den 5. november 2021 meddelte afslag på dispensation, da hytten havde en placering, der afveg fra den bortfjernede hytte, da placeringen indebar afgravning af materiale fra en klit, da hyttens mål og højde ikke svarede til den bortfjernede hytte, da der var anvendt tagpap i stedet for eternitplader, og hytten var opført med plastvinduer, solcellepanel på taget og tagrender. Afgørelsen blev påklaget, og under den verserende klagesag ændrede klager de forhold vedrørende den opførte hytte, som fremgik af fredningsnævnets afgørelse. Fredningsnævnet traf herefter afgørelse om at meddele lovliggørende tilladelse, da ændringerne imødekom kritikpunkterne i fredningsnævnets tidligere afgørelse af 5. november 2021.

Fredningsnævnet for Bornholm har den 5. januar 2023 truffet afgørelse om en ansøgt lovliggørende dispensation til på ejendommen matr.nr. 159, Pedersker, beliggende Gedebakkevej (hytte nr. 4) at bibeholde et gavlvindue med skodde og et solcellepanel. Fredningsnævnet meddelte dispensation til det ansøgte og begrundede dette med, at der var tale om ganske små og mindre synlige afvigelser fra fredningens bestemmelser om udseendet af hytter, og at en lovliggørende dispensation ikke forventedes at danne uheldig præcedens i det fredede område.

Øvrige afgørelser omhandlende den pågældende fredning er indgået i nævnets sagsoplysning og behandling af klagen, selvom de ikke er oplistet ovenfor.

Dispensation

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte ikke er i strid mod fredningens formål. Nævnet bemærker hertil, at udskiftning af eksisterende fiskeredskabshytter er tilladt i det fredede område, uanset at der gælder et generelt forbud mod bebyggelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Efter praksis⁵ vil der som udgangspunkt kunne blive meddelt dispensation fra en fredning til udskiftning af en lovlig bygning, medmindre den eksisterende bygning er så forfalden, at den ikke repræsenterer nogen værdi, dvs. er en egentlig ruin. Det er dog en forudsætning, at der er tale om opførelse af en bygning med omtrent samme placering, størrelse, anvendelse og udformning som den eksisterende.

I sagen er der tale om en fiskerhytte på ca. 3,10 m x 4,8 m og med en højde på ca. 3,5 m, der er opført på samme placering, hvor der tidligere har været lovlig eksisterende fiskerhytte, som var opført inden fredningen i 1971. Den eksisterende fiskerhytte er omfattet af fredningsbestemmelserne, hvorefter fiskerhytten kan udskiftes, hvis der opnås tilladelse hertil, og udskiftningen opfylder kravene til ydre udformning, farvevalg mv. Det fremgår af luftfotos samt det i sagen fremlagte foto fra 2014, at den tidligere fiskerhytte siden 2014 har været i så dårlig stand, at den ikke har været anvendelig til formålet. Af luftfotos fra 2016 fremstår fiskerhytten som en ruin.

Efter det oplyste har klager opført den nuværende fiskerhytte i foråret 2021, og det må derfor lægges til grund, at der i en længere periode ikke har været en anvendelig fiskerhytte på det pågældende sted. Størrelsen og udformningen af klagers fiskerhytte afviger desuden fra den tidligere eksisterende fiskerhytte, som gik til grunde.

Det er på denne baggrund nævnets vurdering, at den eksisterende fiskerhytte i hvert fald fra 2014 og frem har været så forfalden og helt uden enhver form for værdi, at fiskerhytten ikke er omfattet af praksis om udskiftning af en lovlig bygning, men derimod må anses som en nyopførelse.

Fredningsnævnets afgørelse af, om der kan meddeles dispensation til klagers fiskerhytte, skal derfor vurderes efter praksis for nyopførelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke, at der kan meddeles lovliggørende dispensation til nyopførelse af den ansøgte fiskerhytte. Nævnet lægger vægt på, at hensigten med fredningen er at bevare områdets tilstand som på fredningstidspunktet, herunder navnlig at sikre, at der ikke opføres bebyggelse i området ud over de eksisterende fiskerhytter. At bebyggelsesforbuddet er centralt i fredningen, understøttes endvidere af fredningsbestemmelserne, hvoraf det fremgår, at der ikke må bebygges, ligesom der er indsat en bestemmelse om, at eksisterende fiskerhytter eller senere udskiftede med nye efter forløbet af 25 år fra 6. januar 1971 (dvs. fra 6. januar

---

⁵ Se bl.a. sagsnr. 18/04807.

1996) skal kunne fjernes af kommunen efter aftale med fredningsplanudvalget, såfremt planlægningsmæssige grunde kræver det.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har også lagt vægt på, at en dispensation vil have en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager.

Med hensyn til klagers henvisning til, at der tidligere er truffet afgørelse om lovliggørelse af en fiskerhytte, bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at fredningsnævnet ved behandlingen af en ansøgning om dispensation skal overholde almindelige forvaltningsretlige principper, herunder lighedsgrundsætningen. Lighedsgrundsætningen indebærer, at fredningsnævnet ikke må udøve usaglig forskelsbehandling, dvs. at der skal være en saglig begrundelse for at nå forskellige resultater, hvis der er tale om forhold, der i det væsentligste er ens.

Nævnet finder, at fredningsnævnets afgørelse ikke er truffet i strid med det forvaltningsretlige lighedsprincip. Nævnet lægger vægt på, at de nævnte sager, som fremgår af afsnittet om tidligere dispensationer ovenfor, ikke angår nyopførelse af en fiskerhytte, der ikke har været benyttet i en længere årrække, men derimod henholdsvis udskiftning af eksisterende fiskerhytter eller dispensation til visse mindre bygningsmæssige ændringer af eksisterende fiskerhytter. Sagerne er derfor ikke sammenlignelige med den konkrete sag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Fredningsnævnet for Bornholms afslag på dispensation.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Bornholms afgørelse af 8. juni 2022 om afslag på lovliggørende dispensation til at bibeholde en fiskerhytte på matr.nr. 159, Pedersker.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for Bornholm (j.nr. FN-BOR-04-2022) samt for klageren via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Thomas Steensen
Stedfortrædende formand